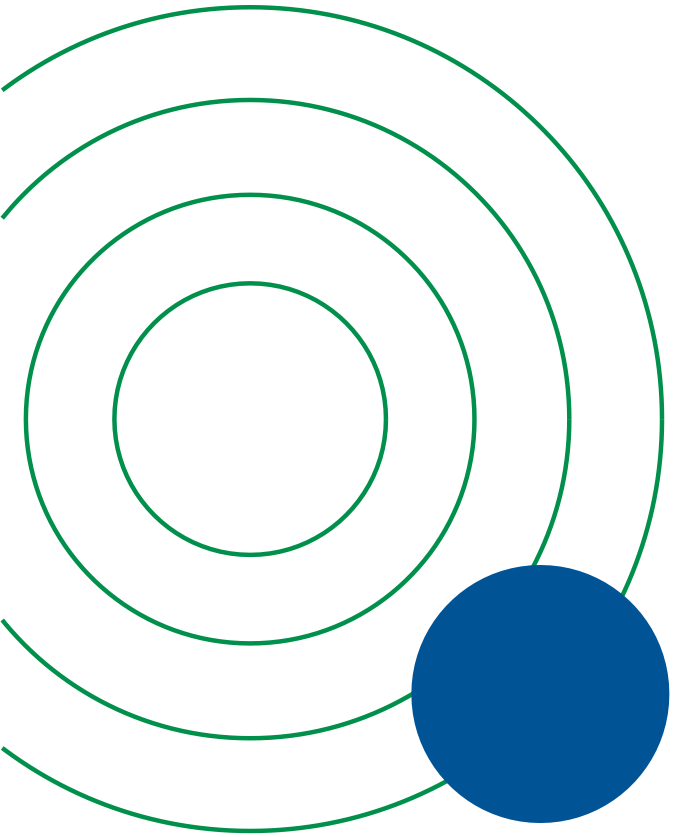
Beleidsevaluatie huisvesting buitenlandse werknemers 2024

GEMEENTE Medemblik

Inhoud

1. Inleiding en aanleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen 4
1.3 Onderzoeksopzet 5
1.4 Begrippenkader 6
2. Recente ontwikkelingen 8
2.1 Plaatselijke ontwikkelingen 8
2.2 Regionale ontwikkelingen 9
2.3 Landelijke ontwikkelingen 10
3. Het huidige beleid 12
3.1 Beleidsvorming 12
3.2 Inhoud van het beleid 13
3.3 Toelichting inhoud en drempelwaarden van het beleid 14
3.4 Doelstellingen van het beleid 20
3.5 Uitvoering huidig beleid 22
3.6 Wettelijke kaders en verantwoording 23
3 Beleidseffecten 25
4.1 Data 25
4.2 Ervaringen 26
4.3 Onbedoelde gevolgen van het beleid 33
4 Conclusie 35
5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen 35
5 Aanbevelingen 39
5.1 Aanbevelingen binnen de huidige beleidskaders 41
5.2 Aanbevelingen waarvoor een nota uitgangspunten vereist is 46
5.3 Aanbevelingen voor het project illegale bewoning 48
Bronnen 50
Bijlagen 51
Bijlage 1: respondentenlijst 51
Bijlage 2: Stroomschema vergunningsproces 52
Bijlage 3: Stroomschema handhavingsproces 54

1. Inleiding en aanleiding

1.1 Aanleiding

In 2021 werd het beleidsstuk 'Huisvesting buitenlande werknemers' vastgesteld. Sinds de inwerkingtreding van het beleid zijn er diverse ontwikkelingen geweest op het dossier huisvesting buitenlandse werknemers. Zo is er bijvoorbeeld een regionale werkgroep opgericht, is er een rapport van Sweco (Locatieonderzoek naar middelgrote locaties voor de huisvesting van buitenlandse werknemers, 20 december 2022) gepubliceerd en zijn er aanvragen voor middelgrote huisvestingslocaties binnengekomen en behandeld. De huisvesting van buitenlandse werknemers is een complex vraagstuk waar ook thema's als handhaving en registratie een rol spelen. Er is binnen de gemeente een project 'illegale bewoning' opgestart. Het doel van dit project is om vanuit de verschillende thema's tot een integraal plan te komen voor het verminderen van illegale bewoning in de gemeente.

Toen het beleidsstuk 'Huisvesting buitenlande werknemers' in 2021 werd vastgesteld, is er afgesproken dat het beleidsstuk twee jaar na inwerkingtreding geëvalueerd zou worden. De beleidsevaluatie huisvesting buitenlandse werknemers 2024 richt zich hoofdzakelijk op de huisvesting van buitenlandse werknemers en beperkt zich tevens tot een lokale evaluatie van het huidige beleid van de gemeente Medemblik.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van deze evaluatie is tweeledig: enerzijds het verkrijgen van inzicht in de doeltreffendheid van het beleid en anderzijds het verkrijgen van inzicht in de werkbaarheid van het beleidsstuk. Aan de hand van de beleidsevaluatie worden aanbevelingen gedaan voor eventuele aanpassing van het beleid. De gemeenteraad van Medemblik neemt kennis van de evaluatie en besluit indien gewenst om de aanbevelingen uit te werken in gewijzigd beleid.

Huidig beleid:

1. Wat is de aanleiding geweest voor het opstellen van nieuw beleid in 2021?
    a. Wat is er geregeld in het beleid?
    b. Wat mag er wel en niet?
    c. Hoe en waar is dat geregeld?
2. Wat zijn de doelstellingen van het beleid uit 2021?
3. Hoe is het proces van beleidsvorming gelopen?

Uitvoering van beleid:

4. Hoe is de uitvoering van het beleid geregeld?
    a. Hoe verloopt het vergunningsproces bij een aanvraag voor huisvesting van buitenlandse werknemers?
    b. Wie zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid?
5. In hoeverre is het huidige beleid werkbaar?
    a. In hoeverre is het beleid werkbaar voor de afdeling handhaving?
    b. In hoeverre is het beleid werkbaar voor de afdeling omgevingszaken?
    c. In hoeverre is het beleid werkbaar voor de afdeling ruimtelijke ordening?
    d. In hoeverre is het beleid werkbaar voor de afdeling wonen?
    e. In hoeverre is het beleid werkbaar voor externe partijen?

Beleidseffecten:

6. Hoeveel initiatieven voor de huisvesting van buitenlandse werknemers zijn sinds de invoering van het beleid vergund? (en hoe verhoudt dit zich tot de periode vóór de invoering van het beleid?)
    a. Hoeveel ingediende initiatieven voor de huisvesting van buitenlandse werknemers zijn niet vergund? En wat was hier de reden voor?
7. Wat zijn de effecten van het huidige beleid?
    a. Zijn de doelstellingen behaald?
    b. Zijn er onbedoelde effecten?
8. In hoeverre zijn de doelstellingen uit dit beleidsstuk nog actueel?

1.3 Onderzoeksopzet

Vanwege de tweeledigheid van de beleidsevaluatie is er gekozen voor een mixed-methods onderzoek, waarbij diverse onderzoeksstijlen met elkaar gecombineerd zijn. Bij deze evaluatie zijn dit er drie:

1. **Een dossierstudie**, waarbij de bestaande (beleids)documenten, rapporten en evaluaties die gaan over de huisvesting van buitenlandse werknemers geanalyseerd zijn.
2. **Kwantitatief onderzoek**, aan de hand van registratiegegevens van de gemeente Medemblik is een analyse gedaan om de vergunningverlening van de afgelopen jaren in beeld te brengen.
3. **Kwalitatief onderzoek**, aan de hand van interviews en een focusgroep is informatie verkregen van zowel interne als externe betrokkenen.

Allereerst is er een dossierstudie uitgevoerd waarbij de bestaande (beleids)documenten, rapporten en evaluaties die gaan over de huisvesting van buitenlandse werknemers geanalyseerd zijn. De output van deze studie is gebruikt tijdens het opstellen van de gespreksthemalijsten voor de interviews en focusgroep. Vervolgens zijn de gesprekken met belanghebbenden ingepland.

Tijdens het onderzoek is gesproken met een aantal typen belanghebbenden: de gemeentelijke organisatie, agrariërs (LTO Westfriesland) en initiatiefnemers/huisvesters. Voor de interviews en focusgroep is gebruik gemaakt van een gespreksthemalijst. De gesprekken zijn begeleid door twee onderzoekers van onderzoeksbureau RIGO. Door de onderzoeken door een externe partij te laten uitvoeren is een professionele objectieve onderzoeksomgeving gewaarborgd. De analyse en evaluatie zijn intern geschreven.

De cijfers van het kwantitatieve onderzoek zijn afkomstig van de gemeente Medemblik en richtte zich op de periode van 2021 tot juli 2024. Het startpunt is zo bepaald dat dit gelijktijdig valt met de ingang van het beleidsstuk.

1.4 Begrippenkader

Agrarische Beoordelings-commissie (ABC)	De Agrarische beoordelingscommissie (ABC) is een stichting, die in opdracht van de gemeente onafhankelijk, objectief en deskundig agrarische verzoeken en vergunningaanvragen beoordeelt. De gemeente vraagt de ABC om, bij initiatieven voor huisvesting bij agrarische bedrijven, een advies uit te brengen over de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. De aanvraag wordt vervolgens door de gemeente getoetst aan de hand van dit advies van de ABC.
Basisregistratie Personen (BRP)	De Basisregistratie Personen (BRP) bevat persoonsgegevens van inwoners van Nederland (ingezetenen) en van personen die Nederland hebben verlaten (niet ingezetenen). De gemeenten houdt persoonsgegevens van burgers (ingezetenen) bij in de BRP. Wanneer iemand trouwt, een kind krijgt of verhuist, legt de gemeente dit vast. Als iemand gaat verhuizen naar een andere gemeente, verhuizen de persoonsgegevens met diegene mee.
Bedrijventerreinen	Met bedrijventerreinen worden de gebieden bedoeld die als 'bedrijventerrein' zijn aangeduid op de kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen' die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd.
Beheerplan	Een beheerplan opgesteld door de initiatiefnemer waarin staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt, en dat voldoet aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud, beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit dit beleid en de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven.
Grootschalige huisvesting	Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan meer dan 60 buitenlandse werknemers, met een maximum van 300 personen per grootschalige huisvestingslocatie.
Huisvestingslocatie	Samenhangend geheel van huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers op een locatie.
Kern	Een gebied dat is vastgelegd op de gemeentelijke wijk- en buurtenkaart. Het aantal inwoners per gebied wordt jaarlijks geactualiseerd.
Long-stay	Bij long-stay is er sprake van een meer structureel karakter, waarbij het gaat om een verblijfsperiode langer dan 36 maanden (3 jaar).
Mid-stay	Bij mid-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van ten minste 4 maanden tot maximaal 36 maanden (3 jaar) te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter

Niet grootschalige huisvesting	Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan ten hoogste 60 buitenlandse werknemers. En waarbij de huisvesting niet valt binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen.
Plattelandswoning	Een als zodanig in het bestemmings- of omgevingsplan als 'plattelandswoning' aangemerkt woonhuis in de vorm van een voormalige agrarische bedrijfswoning, die bewoond mag worden door een persoon of diens huishouden die geen functionele binding heeft met het nabijgelegen agrarisch bedrijf, waartoe het woonhuis in het verleden als bedrijfswoning heeft behoord.
Registratie Niet Ingezetenen (RNI)	Personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen kunnen zich als niet-ingezetenen in de BRP laten registreren. Dit heet ook wel de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Dat is van belang bij tijdelijk werk of studie in Nederland. Daarvoor is namelijk een burgerservicenummer (BSN) nodig dat mensen krijgen bij de eerste inschrijving.
Short-stay	Bij short-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van maximaal 4 maanden te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter.
SNF-norm	SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. SNF kent twee normen: de 'reguliere' norm voor huisvesting van arbeidsmigranten en de norm voor het SNF-inhuur-register. Waar in dit beleid wordt gesproken van SNF-norm, wordt de geldende 'reguliere' norm voor huisvesting van arbeidsmigranten bedoeld (norm voor het reguliere SNF-register), dan wel een opvolger daarvan. Deze is van toepassing op alle vormen van huisvesting in de gemeente.
Tijdelijke buitenlandse werknemer, ook wel genoemd arbeidsmigrant	Onder een tijdelijke buitenlandse werknemer wordt verstaan, een economisch actieve migrant uit het buitenland wiens doel het is op eigen initiatief en op vrijwillige basis arbeid en inkomen te verwerven.
Verblijfsregister/ nachtregister	Voor alle vormen van short-stay huisvesting is het bijhouden van een verblijfsregister verplicht. In het verblijfsregister wordt geregistreerd hoeveel personen er hoeveel nachten verblijven op een locatie. De verblijfsbieder houdt dit register bij.
Woongebieden	Met woongebieden worden de gebieden bedoeld die als 'woongebied' zijn aangeduid op de kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen' die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd

2. Recente ontwikkelingen

Sinds de invoering van het beleid in 2021 zijn er diverse landelijke, regionale en plaatselijke ontwikkelingen geweest. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de actualiteit van het huidige beleidsstuk en zijn daarom belangrijk om mee te nemen in deze evaluatie.

2.1 Plaatselijke ontwikkelingen

Rapport rekenkamercommissie 2023

Op 28 november 2023 deelde de rekenkamercommissie het onderzoeksrapport 'Huisvesting arbeidsmigranten in Medemblik'. Het onderzoek onthult de verschillen in beleid en aanpak tussen de gemeente Medemblik en de gemeente Opmeer. In tegenstelling tot eerder onderzoeken die zich richtten op de benodigde hoeveelheid huisvesting, heeft de rekenkamercommissie specifiek gekeken naar het beleid van de gemeenten zelf en de ervaringen van huisvesters en buitenlandse werknemers met dat beleid. Een aantal belangrijke constateringen uit het onderzoeksrapport zijn:

1. De gemeente Medemblik beschikt over een actueel beleidskader, waarin duidelijk wordt aangegeven waar de huisvesting van buitenlandse werknemers mogelijk is.
2. Er is weinig contact tussen buitenlandse werknemers en de gemeente. De gemeente neemt niet actief contact op met buitenlandse werknemers. Buitenlandse werknemers vermijden vaak contact met de gemeente uit angst voor belastingen en meer controles. Dit gedrag wordt soms gestimuleerd door werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters. Buitenlandse werknemers geven aan graag onafhankelijke objectieve informatie te willen ontvangen van de gemeente, zodat zij op de hoogte worden gebracht van hun rechten en plichten zonder tussenkomst van werkgevers, uitzendbureaus of huisvesters.
3. Legale huisvesting in de gemeente voldoet over het algemeen aan de gestelde voorwaarden, maar bij illegale huisvesting zijn er vaak gebreken op het gebied van hygiëne en brandveiligheid.
4. Bij het realiseren van huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers vraagt de gemeente advies aan externe partijen (de Agrarische Beoordelingscommissie, de brandweer en de omgevingsdienst), hierdoor wordt het vergunningsproces vertraagd.
5. De gemeente slaagt er niet altijd in om van tevoren aan te geven welke gegevens voor de vergunningsaanvraag nodig zijn. Dit leidt tot vertraging.
6. Het is de gemeente nog niet gelukt om de registratie van buitenlandse werknemers te verbeteren. Hierdoor is het niet duidelijk hoeveel buitenlandse werknemers er per locatie verblijven. De gemeente onderneemt ook geen pogingen om de registratie te verbeteren, zoals het invoeren van het Westlands model.

De rekenkamer doet ook enkele aanbevelingen aan de gemeente:

1. Benut de wet goed verhuurderschap (Rapport Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 30 oktober 2020).
2. Zorg dat de registratie van buitenlandse werknemers op orde is.
3. Verbeter het vergunningsproces door de vergunningsaanvragen sneller af te handelen.

Middelgrote huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers

Tijdens de raadsvergadering van 30 november 2023 zijn er vier principeverzoeken voor het realiseren van middelgrote (100-300 huisvestingsplaatsen) huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers voorgelegd aan de raad. Tijdens dezelfde raadsvergadering werd door de raad uitgesproken dat zij minimaal één en maximaal twee middelgrote huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers willen realiseren. Tevens werd er een motie aangenomen waarmee ook andere initiatiefnemers de kans kregen om een principeverzoek in te dienen. Naar aanleiding van deze motie zijn er twee extra principeverzoeken bijgekomen. Vier van de zes initiatieven liggen binnen of vlak naast een voorkeurszoeklocatie uit het Sweco-rapport.

De binnengekomen principeverzoeken zijn integraal beoordeeld op de volgende thema's: mobiliteit (verkeersafwikkeling), model/exploitatie en dagelijks toezicht, landschappelijke inpassing, parkeren, bereikbaarheid van voorzieningen, de rol van de woningcorporaties en de ruimte die ontstaat in de reguliere woningmarkt door vrijkomende woningen. In de beoordeling wordt het huisvesten van buitenlandse werknemers uit de eigen gemeente als iets positiefs gezien. De principeverzoeken die het best beoordeeld werden, zijn op 20 juni 2024 aan de raad voorgelegd. De raad heeft toen besloten dat er twee principeverzoeken (beiden met 300 huisvestingsplekken) verder uitgewerkt mogen worden.

2.2 Regionale ontwikkelingen

Decisio rapport 2021

Eerder gaf de provincie opdracht om de gegevens over buitenlandse werknemers in Noord-Holland Noord te actualiseren voor de periode 2010 tot en met 2020 (Decisio, 6 juli 2022). Uit dit onderzoek bleek dat er in 2019 in de regio Westfriesland 9.700 buitenlandse werknemers werkzaam waren, waarvan ruim 3.500 in de gemeente Medemblik. Ook bleek dat er op dat moment slechts 1.015 vergunde huisvestingsplekken in de gemeente waren. Dit heeft te maken met een tekort aan (legale) huisvestingsplekken, maar ook met een lage registratiegraad. Dit houdt in dat buitenlandse werknemers zich niet inschrijven in het RNI (Register Niet-Ingezetenen) of BRP (Basisregistratie Personen). Buitenlandse werknemers verblijven relatief kort in de regio Westfriesland in vergelijking met het landelijk gemiddelde. In 2019 verblijft 41% korter dan vier maanden in de gemeente.

Sweco rapport 2022

In opdracht van de provincie Noord-Holland en in samenwerking met de zeven Westfriese gemeenten wordt eind 2022 een onderzoek opgeleverd om mogelijke locaties in beeld te brengen om de toenemende stroom van buitenlandse werknemers te huisvesten (Sweco, 20 december 2022). De conclusie uit het rapport was dat er de komende jaren minimaal 3.000 logiesplekken nodig zijn om de buitenlandse werknemers is de regio te kunnen huisvesten.

Sweco heeft het onderzoek in drie fases opgedeeld. Tijdens fase 1 is er een verkennende analyse uitgevoerd naar vraag en aanbod van huisvesting voor buitenlandse werknemers in de regio. Met belanghebbenden zijn toen relevante criteria voor de zoektocht naar kansrijke locaties verkend. Tijdens fase 2 is er een online enquête verstuurd waarin belanghebbenden konden aangeven hoe zij tegen het huisvestingsvraagstuk aankijken en kregen zij de mogelijkheid hun voorkeur uit te spreken voor middelgrote huisvestingslocaties. Aan de hand van de verkenning, bijeenkomsten en de enquête zijn er locatiecriteria opgesteld. Aangevuld met bekende en gemelde initiatieven en bureauonderzoek is een groslijst van 56 potentiële locaties opgesteld. In fase 3 zijn de locaties met elkaar vergeleken en zijn aan de hand van de locatiecriteria 19 voorkeurszoekgebieden bepaald. Deze locaties zijn gelegen nabij werklocaties en voorzieningen, sluiten aan op bestaande bebouwing, zijn goed bereikbaar en gelegen zijn gelegen buiten waardevolle natuurgebieden en landschappen.

Uit het Sweco onderzoek bleek ook dat belanghebbenden het belangrijk achten dat buitenlandse werknemers in de buurt van hun werk worden gehuisvest. Ook bleek dat er weinig draagvlak was voor echt grote locaties met meer dan 1.000 huisvestingsplekken. De voorkeur ging uit naar kleinschaligere locaties (tot 300 huisvestingsplekken). De gemeente Medemblik draagt bij aan de regionale opgave door twee middelgrote huisvestingslocatie(s) (max. 300 huisvestingsplekken per locatie) te gaan realiseren.

2.3 Landelijke ontwikkelingen

Rapport Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

Op 1 mei 2020 heeft het kabinet een Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer ingesteld. Op 11 juni 2020 heeft het Aanjaagteam een eerste set aanbevelingen uitgebracht. Deze aanbevelingen waren erop gericht om de situatie van arbeidsmigranten snel te verbeteren vanwege het gevaar van besmetting van arbeidsmigranten door het coronavirus. Vervolgens heeft het aanjaagteam op 30 oktober 2020 een tweede advies uitgebracht onder de titel ‘Geen tweederangs burgers’. Het aanjaagteam geeft aan dat er ingezet moet worden op de volgende thema’s:

1. Betere beheersing van de uitzendsector
2. Zicht krijgen op arbeidsmigratie
3. Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten
4. Gezondheid en welzijn voor arbeidsmigranten

5. Betere handhaving en toezicht
6. Institutionele inbedding van arbeidsmigratie.

Een aantal aanbevelingen uit het rapport zijn relevant voor de gemeente Medemblik omdat deze iets zeggen over de kwaliteit van huisvesting:

- Uitgangspunt is dat uiteindelijk elke arbeidsmigrant één slaapkamer heeft (behoudens personen met een affectieve relatie). Daarbij is een eerste stap dat er maximaal twee arbeidsmigranten gebruikmaken van één slaapkamer, waarbij anderhalve meter afstand in acht wordt genomen. Bij bewoners met een hogere kans op coronabesmetting zou de norm van één arbeidsmigrant per slaapkamer al op korte termijn gerealiseerd moeten worden (algemene aanbeveling).
- Maak een quickscan van de beschikbaarheid van en de behoefte aan woningen, waarbij wordt uitgegaan van één slaapkamer per arbeidsmigrant en de mogelijkheid om de anderhalve meter te waarborgen.
- Maak prioriteit van het creëren van huisvesting en werk zoveel mogelijk regionaal samen.
- Neem in ruimtelijke plannen gelijk mee waar en hoe arbeidsmigranten gehuisvest kunnen worden en zoek de mogelijkheden om snel en flexibel af te wijken van bestemmingsplannen.
- Werk mee aan het ontwikkelen van één gezamenlijk keurmerk dat goed handhaafbaar is.
- Informatievoorziening: zorg voor servicepunten waar arbeidsmigranten met vragen terechtkunnen.

3. Het huidige beleid

3.1 Beleidsvorming

In 2019 werd het beleid voor de huisvesting van buitenlandse werknemers geëvalueerd door onderzoeksbureau RIGO. Uit de beleidsevaluatie kwamen een tiental aanbevelingen voor het verbeteren van het beleid. Naar aanleiding van deze evaluatie en aanbevelingen actualiseert de gemeente Medemblik in 2021 de beleidsregels met betrekking tot de huisvesting van buitenlandse werknemers (gemeente Medemblik, 11 mei 2021). Tijdens de behandeling in de gemeenteraad blijkt de huisvesting van buitenlandse werknemers de nodige discussie op te leveren. Zo worden zowel tijdens de raadsbehandeling van de beleidsevaluatie als die van de beleidsregels de nodige moties en amendementen ingediend (Bijv. Motie Aanvulling op aanbevelingen 5 en 6, 19 december 2019, Amendement afschaffen discriminatie bij huisvesting, 8 juli 2021, Amendement aanpassen percentage huisvestingsplekken, 8 juli 2021). Ook onder de inwoners en bedrijven leeft het onderwerp huisvesting van buitenlandse werknemers. Dit blijkt uit de 17 zienswijzen die worden ingediend op de beleidsregels (Collegevoorstel DOC-21-358439).

3.2 Inhoud van het beleid

De huidige beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers worden samengevat in het onderstaande overzicht:

Duur verblijf / Categorie	**SHORT STAY** (0-4 maanden, verblijfsregister verplicht)	**MID-STAY** (4 maanden – 3 jaar, inschrijven in BRP verplicht)
Woningen	Niet toegestaan, met uitzondering van woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning. Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per plattelandswoning.	Alleen toegestaan buiten woon-gebieden en in woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per (plattelands)woning.
Agrarische bedrijven	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig). Binnen het bouwvlak. In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing. Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC). De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven.	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig). Binnen het bouwvlak. In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing. Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC). De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Verblijfsregister verplicht.
Bedrijven-terreinen	Maximaal 50 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is	Niet toegestaan.

Duur verblijf / Categorie	**SHORT STAY** (0-4 maanden, verblijfsregister verplicht)	**MID-STAY** (4 maanden – 3 jaar, inschrijven in BRP verplicht)
Grootschalige huisvesting > 60 personen	Maximaal 2 huisvestingslocaties van meer dan 60 huisvestingsplekken per kern.	
	Het maximum aantal huisvestings-plekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen.	Het maximum aantal huisvestings-plekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen.
Niet-grootschalige huisvesting < 60 personen	Niet toegestaan.	Valt niet binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen toegestaan op locaties waar reeds stedelijke functies zijn toegestaan.

3.3 Toelichting inhoud en drempelwaarden van het beleid

Huisvesting in woningen

Onder huisvesting in woningen wordt in het huidige beleid verstaan: tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in de reguliere woningvoorraad, die in beginsel bedoeld zijn voor de huisvesting van één afzonderlijk (particulier) huishouden. Huisvesting van buitenlandse werknemers heeft een andere impact op de woon- en leefomgeving, dan gebruik door een gezamenlijk huishouden en is daarmee niet gelijk te stellen. Ook de tijdsduur (short-stay – mid-stay) van de huisvesting is van invloed op de woon- en leefomgeving. Met de algemene voorwaarden die gesteld worden aan huisvesting (beheer, parkeren), wordt gewaarborgd dat de huisvesting passend is in de omgeving. Daarnaast is ervoor gekozen om in het beleid onderscheid te maken tussen huisvesting in woongebieden en huisvesting buiten woongebieden, omdat deze gebieden ruimtelijk en functioneel een ander karakter hebben.

Short-stay huisvesting in woningen in woongebieden is niet toegestaan, met uitzondering van huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning in plattelandswoningen zoals aangewezen in bestemmingsplannen (of in het daaropvolgende omgevingsplan). Kort verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, wordt niet als passend gezien in gebieden waar sprake is van een overwegende woonfunctie.

Mid-stay huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning is alleen toegestaan in plattelandswoningen en in woningen die niet in woongebieden liggen. De bebouwing buiten woongebieden ligt veel meer verspreid dan in woongebieden, en heeft niet overwegend een woonfunctie. Daardoor is huisvesting van buitenlandse werknemers buiten woongebieden beter inpasbaar dan in woongebieden.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning is beperkt tot 8 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving. Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de omgeving.

Overgangsregeling huisvesting in woningen

De gemeente streeft naar het terugdringen van short-stay en mid-stay huisvesting in woningen in woongebieden. Verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, wordt niet als passend gezien in gebieden waar sprake is van een overwegende woonfunctie. Bovendien is er sprake van woningnood. Voor lopende aanvragen of legaliseringsverzoeken van tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in woongebieden geldt daarom een overgangsregeling, waarbij een initiatiefnemer tot de 1e dag van de 2e maand waarop het beleid van kracht is geworden, een tijdelijke vergunning kan aanvragen voor tijdelijke huisvesting van maximaal 4 personen in een woning in een woongebied. Deze tijdelijke vergunningen verliepen op uiterlijk 1 januari 2023, waarna de huisvesting definitief is beëindigd.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning in een woongebied is beperkt tot 4 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving. Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de woonomgeving.

Huisvesting bij agrarische bedrijven

Huisvesting bij agrarische bedrijven verwijst naar de tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning of in een ander hiervoor bedoeld gebouw binnen het bouwvlak, bij een agrarisch bedrijf. Per agrarisch bedrijf is short- en mid-stay huisvesting van maximaal 60 buitenlandse werknemers toegestaan, waarvan maximaal 8 werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning gehuisvest mogen zijn.

Uit de in 2019 uitgevoerde beleidsevaluatie kwam naar voren dat de behoefte aan huisvestingsplekken bij veel agrarische bedrijven groter is, dan op basis van het beleid is toegestaan. Eén van de aanbevelingen uit de evaluatie was om de huisvesting bij agrarische bedrijven te verruimen (50 huisvestingsplekken of meer). Gesprekken die in het kader van het opstellen van dit beleid hebben plaatsgevonden, bevestigden dit

beeld. Dit is de reden dat het maximum aantal te huisvesten werknemers in het huidige beleid werd verhoogd naar 60, waarbij het maximum afhankelijk is gesteld van een aantal (ruimtelijke) randvoorwaarden.

De gemeente vraagt, op basis van door de initiatiefnemer te overleggen bedrijfsgegevens, advies van de agrarische beoordelingscommissie. Deze commissie bekijkt de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het betreffende bedrijf, en beoordeelt hoeveel huisvestingsplekken het bedrijf nodig heeft voor het agrarisch productieproces. De buitenlandse werknemers maken onderdeel uit van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse. De huisvesting is daarmee ondergeschikt aan de agrarische bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de ligging binnen het agrarisch bouwperceel, de landschappelijke inpassing en parkeergelegenheid op eigen terrein van invloed op het aantal huisvestingsplekken. Het maximale aantal te realiseren huisvestingsplekken kan dus per agrarisch bedrijf verschillen.

Voor meer informatie over de Agrarische Beoordelingscommissie, zie: www.abcommissie.nl

Naast het huisvesten van de buitenlandse werknemers die voor het betreffende bedrijf werken, mag de huisvesting maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar worden gebruikt voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Reden hiervoor is om piekbelasting bij ander bedrijven op te kunnen vangen in bestaande huisvestingsvoorzieningen bij agrarische bedrijven, en efficiënt ruimtegebruik daarmee te stimuleren. Wanneer hier gebruik van wordt gemaakt is voor zowel short- als mid-stay huisvesting, het bijhouden van een verblijfsregister verplicht op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht (zie voor meer informatie hoofdstuk 4.3, verblijfsregister en verblijfsbelasting).

Huisvesting op bedrijventerreinen

Onder huisvesting op bedrijventerreinen wordt in het huidige beleid verstaan: tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in hiervoor bedoelde bebouwing op een bedrijventerrein.

Per huisvestingslocatie is short-stay huisvesting van maximaal 50 buitenlandse werknemers toegestaan. Deze grens van maximaal 50 personen per huisvestingslocatie houdt verband met regels rondom externe veiligheid. Daarnaast is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag.

Bij huisvesting van meer dan 50 personen in een gebouw worden zogenaamde ‘kwetsbare objecten’ gerealiseerd. Hierdoor kan bij een calamiteit een (te) hoog groepsrisico ontstaan, wat als onveilig wordt beschouwd. Daarnaast kan het de ontwikkeling van risicovolle activiteiten belemmeren. In de nabijheid van een kwetsbaar object is realisatie van een risicovolle inrichting niet meer mogelijk (op grond van het

Besluit externe veiligheid inrichtingen (*Bevi)*). In principe mogen kwetsbare objecten niet zijn gelegen binnen een risicocontour van een bedrijfsactiviteit. Het wordt daarom niet als wenselijk gezien om het aantal te huisvesten personen op bedrijventerreinen te verruimen.

De huisvesting is uitsluitend bedoeld voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt. Er moet sprake zijn van een nevenactiviteit. De bedoeling is dat huisvesting op bedrijventerreinen alleen kan plaatsvinden bij bedrijven waar de buitenlandse werknemers werkzaam zijn. Het is niet wenselijk dat panden worden opgekocht om deze vervolgens volledig om te zetten in huisvesting voor buitenlandse werknemers. Zo lang bedrijventerreinen niet verouderd, of overbodig zijn, zijn ze namelijk nodig voor bedrijven. Dit wordt onderschreven door de "Behoefteraming Werklocaties Noord-Holland Noord" (Stec Groep, 14 januari 2021): In Westfriesland is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag. De komende jaren is er behoefte aan extra bedrijventerreinen. Kortom, vanwege de bestaande en toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen wordt huisvesting op bedrijventerrein slechts beperkt toegestaan.

Mid-stay huisvesting is niet toegestaan op bedrijventerreinen. De milieutechnische beoordeling wordt anders bij langer verblijf. Dit kan niet meer als 'logiesfunctie' worden aangemerkt, maar is gelijk te stellen aan de functie wonen. Dit maakt inpassing op een bedrijventerrein nauwelijks inpasbaar en leidt tot ongewenste functiemenging.

Grootschalige huisvesting

Onder grootschalige huisvesting wordt het huisvesten van meer dan 60 personen op één huisvestingslocatie verstaan. Het maximumaantal te huisvesten personen is 300 per grootschalige locatie, maar is ook afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk wordt verder ingevuld doordat het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers onder andere afgestemd moet zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen.

Uiteindelijk mogen er maximaal 2 grootschalige huisvestingsvoorzieningen per kern zijn. Grootschalige voorzieningen mogen zowel voor short- als mid-stay huisvesting worden gebruikt.

Niet-vitale vakantieparken

In 2019 stelde de gemeenteraad het 'Uitvoeringsprogramma Verblijfsrecreatie gemeente Medemblik' vast. Daarin staat een aantal uitgangspunten, waaronder de transformatie van vakantieparken die niet-vitaal zijn en ook geen toekomst meer hebben in de verblijfsrecreatie. Daarvoor wordt een ander toekomstperspectief gezocht. Dat kan een woonbestemming zijn, zoals bij bungalowpark De Maar in Twisk, maar de nieuwe functie zou ook de huisvesting van buitenlandse werknemers kunnen zijn. De invulling van een dergelijke nieuwe functie is maatwerk en is ook afhankelijk van de mogelijkheden van provinciale regelgeving. Niet-vitale vakantieparken zonder

toekomstperspectief in de verblijfsrecreatie kunnen vallen onder de categorie grootschalige en niet-grootschalige huisvesting. Het omzetten van vitale vakantieparken of van niet-vitale parken met recreatief toekomstperspectief naar huisvesting van buitenlandse werknemers is op grond van het Uitvoeringsprogramma voor de verblijfsrecreatie niet toegestaan, omdat dit afbreuk doet aan de vitaliteit van het park.

Niet-grootschalige huisvesting (restcategorie)

Wanneer een huisvestingsvoorzieningen niet onder de hiervoor genoemde categorieën valt (woningen, agrarische bedrijven, bedrijventerreinen of grootschalig) spreken we van (overige) niet-grootschalige huisvesting. Deze (overige) niet grootschalige voorzieningen voor minder dan 60 personen mogen enkel worden ingezet voor mid-stay huisvesting. Het maximum aantal te huisvesten personen is afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk wordt verder ingevuld door de algemene voorwaarden die zijn opgenomen in dit beleid, zoals voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, en een door de gemeente goed te keuren beheerplan met daarin een mobiliteitsparagraaf.

Daarnaast geldt, dat nieuwe ontwikkelingen van niet-grootschalige voorzieningen alleen mogen plaatsvinden op locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan locaties buiten woongebieden of aan de rand van kernen waar voorheen wel al stedelijke functies mogelijk waren, zoals een leegstaande loods of bijvoorbeeld een voormalig klooster. Het kan ook gaan om locaties binnen woongebieden, zoals leegstaande scholen of zorgcomplexen. Tenslotte kunnen niet-vitale vakantieparken in deze categorie vallen (zie alinea niet-vitale vakantieparken onder ‘grootschalige huisvesting’).

Locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan, zijn veelal gelegen in gebieden met overwegend een woonfunctie. De keuze om deze categorie van huisvesting alleen in te zetten voor mid-stay en niet voor short-stay, is gelegen in het feit dat huisvesting van buitenlandse werknemers een andere impact op de woon- en leefomgeving heeft dan van reguliere huishoudens. Kort verblijf op een locatie door steeds wisselende personen wordt niet als passend gezien in gebieden waar sprake is van een overwegende woonfunctie.

Afwijkingsmogelijkheden

Het college kan meewerken aan initiatieven die niet passend zijn binnen het beleid. Dit kan echter nooit zonder een goede motivering.

In landelijke wetgeving is daartoe een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen (artikel 4:84 Awb). Dit artikel geldt algemeen en is daarmee ook van toepassing op dit beleid: het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het gaat hier

in beginsel om gevallen die niet voorzienbaar waren, of voorzienbaar maar nu onevenredige gevolgen met zich brengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien.

Aanvragen om omgevingsvergunning die afwijken van de beleidsregels en niet in eerste instantie worden afgewezen, kunnen door het college ter advisering voorgelegd worden aan de raad.

Bovenstaande is tot stand gekomen via een amendement:

Aangenomen amendement (09-09-2021)
Onderwerp: Afwijkingen via de raad
Ingediend door: R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010), S. Zeilemaker (PWF)
Ondersteund door: T. Beuker (PvdA)

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen: *De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat de tekst onder de kop 'Afwijkingsmogelijkheden' wordt geschrapt en vervangen door: "Aanvragen om omgevingsvergunning die afwijken van de beleidsregels en niet in eerste instantie worden afgewezen , kunnen door het college ter advisering voorgelegd worden aan de raad.''*

Bij het opstellen van het huidige beleid wordt verwacht dat het aantal afwijkende gevallen in de praktijk klein zal zijn. Bovendien hecht het college er waarde aan om zo veel mogelijk binnen dit nieuwe verruimde beleid haar werk te doen.

Bevoegdheid aanpassen kaart woongebieden en bedrijventerreinen

Bij het beleid zit een kaart waarop woongebieden en bedrijventerreinen staan aangegeven. Zo is direct duidelijk of een initiatief in één van deze gebieden valt of niet. Een kaart is echter geen statisch document. Woongebieden worden bijvoorbeeld groter als er een nieuwe woonwijk wordt gerealiseerd. In het beleid is daarom een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders opgenomen om de bij dit beleid behorende kaart snel te kunnen aanpassen, als zich een dergelijke wijziging voordoet.

3.4 Doelstellingen van het beleid

Het huidige beleid is in 2021 ontwikkeld aan de hand van een beleidsevaluatie met aanbevelingen. De nieuwe regels in het beleid moesten bijdragen aan het behalen van een aantal doelstellingen. Deze doelstellingen staan niet opgesomd in het beleidsstuk, maar zijn tijdens de dossierstudie in het beleidsstuk gevonden. De doelstellingen, evenals de redenatie achter de doelstellingen, zijn als volgt:

Doel 1: Een eind maken aan de huidige onoverzichtelijke situatie in het beleid en de procedures (situatie vóór 2021).

In 2019 constateerde onderzoeksbureau Rigo dat de eerdere versie van het beleid huisvesting buitenlandse werknemers in verschillende documenten was geregeld (Rigo Research en Advies, 10 september 2019). Dit had als resultaat dat het beleid voor zowel initiatiefnemers als plantoetsers onoverzichtelijk was geworden. Het huidige beleid heeft zodoende de doelstelling om overzicht terug te brengen in zowel het beleid als de procedures.

Vernieuwde wet- en regelgeving, uitgebrachte rapporten en nieuwe rechtelijke uitspraken zorgen voor onduidelijkheid in het huidige beleid.

Doel 2: Een inhaalslag maken op het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken in de gemeente Medemblik.

In 2021 publiceerde Decisio een geactualiseerd rapport over de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers in de regio Westfriesland sinds 2010 (Decisio, 21 april 2021). Het rapport bevatte bovendien een prognose over de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers tot 2030. Het rapport toonde aan dat het aantal vergunde huisvestingplekken achterloopt ten opzichte van het aantal buitenlandse werknemers in de gemeente.

In gemeente Medemblik werd deze verhouding als volgt aangetoond: in 2019 werkten er ruim 3.500 buitenlandse werknemers in de gemeente. Voor deze 3.500 buitenlandse werknemers waren er volgens Decisio 1.015 vergunde huisvestingsplekken beschikbaar (o.b.v. het gemeentelijke vergunningensysteem, april 2021). Er is dus een disproportie tussen de hoeveelheid buitenlandse werknemers en de hoeveelheid huisvestingplekken. Deze disproportie leidt volgens adviesbureau Rigo bovendien tot alternatieve huisvesting op minder gewenste plekken (Rigo Research en Advies, 10 september 2019).

Doel 3: Er moet sprake zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor buitenlandse werknemers.
Aansluitend op doelstelling 2 is een belangrijke doelstelling van het huidige beleid om meer kwalitatief goede huisvesting te realiseren binnen de gemeente. De gemeente Medemblik benoemd dat een goede en veilig woon- en leefomgeving voor de

buitenlandse werknemers het belangrijkste uitgangspunt is (gemeente Medemblik, 11 mei 2021).

Doel 4: Een goede ruimtelijke inpassing van huisvestingslocaties in de omgeving.
Een goede ruimtelijke inpassing is van belang om te waarborgen dat er geen ruimtelijke verslechtering ontstaat in de omgeving. De ruimtelijke inpassing van huisvestingslocaties wordt getoetst door de welstandscommissie.

Doel 5: Voorkomen dat huisvesting van slechte kwaliteit plaatsvindt op minder gewenste locaties.
In de gemeente Medemblik vindt veel illegale huisvesting plaats. Volgens een schatting uit het rapport van de rekenkamercommissie in 2023 zijn dit tussen de 500 en 600 adressen. Bij illegale huisvesting zijn er vaak gebreken op het gebied van hygiëne en brandveiligheid. Tevens is er geen controle en toezicht op deze locaties waardoor een goede woon- en leefomgeving niet gegarandeerd kan worden. Ook leidt illegale huisvesting in de gemeente (met name in dorpskernen) regelmatig tot overlast voor buurtbewoners.

Doel 6: Een goede ruimtelijke ordening.
Een goede ruimtelijke ordening is van essentieel belang voor een goed woon-en leefklimaat. Voordat er een nieuwe huisvestingslocatie wordt gebouwd zal er goed gekeken moeten worden of een dergelijke bestemming past bij de bestaande situatie. Factoren die kunnen meespelen zijn bijvoorbeeld verkeersbewegingen, geluidsoverlast, luchtkwaliteit, belemmering van bedrijfsvoering en de natuur.

Doel 7: Inspelen op de toekomst.
Zoals eerder vermeldt is er sprake van een disproportie tussen het aantal buitenlandse werknemers en het aantal vergunde huisvestingsplekken. Er is aanzienlijke kans dat deze disproportie in de toekomst groeit; in de regio Westfriesland wordt namelijk een jaarlijkse groei in buitenlandse werknemers van 3% tot 5% voorspeld (Decisio, 21 april 2021). Waar in 2019 9.700 buitenlandse werknemers in de regio werkten en verbleven, zal dit aantal naar verwachting in 2030 tussen de 13.410 en 19.500 liggen.

De bovenstaande informatie benadrukt de noodzaak om de toekomstige situatie in het beleid te betrekken, om zo niet alleen huidige, maar ook toekomstige buitenlandse werknemers van huisvesting te voorzien. Inspelen op de toekomst is daarom een belangrijke doelstelling in het huidige beleid.

3.5 Uitvoering huidig beleid

Proces vergunningsverlening
Wanneer een initiatiefnemer een plan heeft, wordt eerst de wenselijkheid van het plan besproken aan de intaketafel. Als het plan wenselijk is wordt de haalbaarheid van het plan besproken. Dit gebeurt aan de omgevingstafel. Intern betrokkenen en extern betrokkenen komen bijeen en geven advies vanuit de eigen discipline. Wanneer het initiatief wenselijk is bevonden, dient de initiatiefnemer een vergunningsaanvraag in en kan de vergunning in 8 weken verleend worden.
Het volledige vergunningsverleningsproces wordt weergeven in het stroomschema in bijlage 2.

Proces handhaving
Bij de gemeente Medemblik wordt gehandhaafd op basis van meldingen. Een melding kan zowel intern als extern zijn. Voorbeelden van een interne melding zijn dat er te veel mensen staan ingeschreven op een adres of een leegstaande woning. Een externe melding kan afkomstig zijn van een burger of van de politie, al zijn meldingen van de politie zeldzaam. Toezichthouders gaan langs op het adres van de melding en wanneer een illegale situatie wordt aangetroffen maken zij hier een constateringsrapport van. Vervolgens maken zij een ‘zaak’ aan en zetten deze door naar de afdeling juridische handhaving. Deze afdeling doet een legalisatietoets en zet deze uit bij de juristen van omgevingszaken. Omgevingszaken toetst of de situatie vergund kan worden of niet. Vervolgens wordt er door team juridische handhaving een handhavingstraject opgestart en wordt er een concept last geschreven en verstuurd. Dan kan er een zienswijze worden ingediend. Op basis van de zienswijze kan het zijn dat er wordt afgezien van handhaving, als dit niet het geval is wordt er een definitieve last opgelegd. Een last onder dwangsom geeft overtreders de tijd om binnen een afgesproken termijn de overtreding te beëindigen. Doen zij dat niet, dan verbeuren zij de dwangsom en zijn ze dus dat bedrag verschuldigd. Hierna wordt er door de gemeente opnieuw een last opgelegd, maar dan met een hoger bedrag. Vaak is de begunstigingstermijn dan ook veel korter.
Het volledige handhavingsproces wordt weergeven in het stroomschema in bijlage 3.

3.6 Wettelijke kaders en verantwoording

Werkgevers en uitzendbureaus die buitenlandse werknemers werven zijn zakelijk en moreel gezien verantwoordelijk voor een goede huisvesting voor hun werknemers. Artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verankert het recht van zelfstandigen en ondernemingen om zich in een andere lidstaat te vestigen. Het beleid van de gemeente raakt aan deze uitgangspunten. Maar bij hoge uitzondering en een zwaarwegend belang mag en kan je als gemeente sturend optreden. Zo zijn er uitzonderingen op grond van bijvoorbeeld de openbare orde of de volksgezondheid. In het Nederlandse recht zijn deze uitzonderingen vastgelegd in de huisvestingswet 2014. De Omgevingswet geeft een kader voor de inrichting van de ruimte.

Huisvestingswet 2014

Strikt genomen is de Huisvestingswet het enige wettelijke kader om regels te stellen aan ‘wie waar mag wonen’. Voordat deze huisvestingswet in werking trad werd dat dan ook veelvuldig gedaan door gemeenten: bindingseisen voor de sociale huursector kwamen, bijvoorbeeld, veelvuldig voor om de goedkope huurvoorraad alleen voor inwoners van de eigen gemeente te reserveren. Er waren verschillende motieven om dat te doen, waaronder de leefbaarheid van wijken. Onder andere omdat deze praktijk op gespannen voet stond met het beginsel van vrijheid van vestiging is in 2014 de Huisvestingswet in werking getreden. Die nieuwe wet beperkte de mogelijkheden om gebruik te maken van dit instrumentarium: alleen wanneer aangetoond kon worden dat er schaarste op de woningmarkt was, mocht de gemeenteraad een Huisvestingsverordening op grond van de Huisvestingswet opstellen met daarin regels voor het onttrekken, samenvoegen of omzetten van woonruimte.

Het doel van de Huisvestingswet, die in 2014 van kracht ging, is het zorgen voor een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimten, zodat iedereen de mogelijkheid krijgt om een betaalbare woning te vinden. Gemeenten bepalen zelf of zij gebruik maken van deze mogelijkheden.

Het uitgangspunt van de Huisvestingswet 2014 is het in artikel 2, eerste lid, van het Vierde Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van Mens (EVRM) en in artikel 12, eerste lid, van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR) neergelegde grondrecht dat eenieder die wettig op het grondgebied van een lidstaat verblijft, het recht heeft zich binnen dat grondgebied vrijelijk te verplaatsen en er vrijelijk zijn verblijfplaats te kiezen. Dit grondrecht kan slechts bij wet beperkt worden indien dat biedt gemeenten een instrumentarium om in te grijpen in de woonruimteverdeling en de samenstelling van de aan woonruimte of om de leefbaarheid van de openbare ruimte te behouden.

Omgevingswet (voorheen Wabo en Wro)
Met ingang van 1 januari 2024 is de omgevingswet van kracht. Vanaf dit moment zijn de Wro (Wet ruimtelijke ordening) en de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) vervallen.

Indirect kan ook gestuurd worden op 'wie waar mag wonen' met behulp van het instrumentarium uit de Omgevingswet, concreet middels het omgevingsplan. Deze ruimtelijke regelgeving regelt weliswaar niet de bewoning van woningen, maar geeft wel het kader voor de inrichting van de ruimte.
Omdat de Raad van State meerdere keren heeft uitgesproken dat het in dat ruimtelijke perspectief relevant is of een woning door één huishouden of door meerdere huishoudens wordt bewoond (bijvoorbeeld waar het gaat om het aantal auto´s), kan in het bestemmingsplan ook worden vastgelegd dat een woning slechts door één huishouden bewoond mag worden. Dat geeft een grond voor beleid – zoals in Dronten – waarbij studenten en tijdelijke buitenlandse werknemers op basis van het feit dat zij met meerdere huishoudens een woning delen, geweerd kunnen worden uit bepaalde delen van de woningvoorraad. Het gaat er formeel gezien echter niet om dat deze groepen niet overal mogen wonen, maar dat er niet met meerdere huishoudens in één woning gewoond mag worden.

3 Beleidseffecten

4.1 Data

Verleende vergunningen

Cijfers over verleende en afgewezen vergunningen zijn moeilijk terug te vinden in de gemeentelijke systemen. Registratie vindt plaats in het systeem dat de gemeente gebruikt in het proces van vergunningverlening (RX-mission en voorheen Squit) en verschillende Exceloverzichten, die handmatig worden bijgehouden. In de beleidsevaluatie van 2019 zijn vergunningscijfers van de periode 2011 tot en met april 2019 uitgelicht. Deze cijfers zijn door de gemeente aangeleverd na het combineren van de diverse bestanden en verdere controle en aanvulling. De cijfers zijn te zien in onderstaande tabel.

		Woningtype		**Totaal**
Kern	Categorie A en B (woningen)	Categorie C (agrarische bedrijven)	Categorie D en E (pensions)	
Abbekerk	10	0	0	**10**
Andijk	34	178	79	**291**
Benningbroek	4	30	0	**34**
Medemblik	16	0	32	**48**
Midwoud	24	0	0	**24**
Nibbixwoud	0	28	55	**83**
Oostwoud	8	12	0	**20**
Sijbekarspel	8	0	0	**8**
Wervershoof	20	102	0	**122**
Wognum	4	0	0	**4**
Zwaagdijk-Oost	52	55	62	**169**
Zwaagdijk-West	0	4	0	**4**
Totaal	**180**	**409**	**228**	**817**

Tabel 1 : aantal vergunden bedden per kern, 2011 – april 2019

Na invoering van het beleid in 2021 zijn de verleende vergunningen bijgehouden in een Excel bestand. Onderstaand tabel beslaat de periode van juni 2021 tot en met mei 2024. In deze periode zijn geen vergunningen verleend voor pensions en woningen, deze staan dus ook niet in de tabel. In de tabel is onderscheid gemaakt tussen verleende vergunningen en tijdelijk verleende vergunningen.

Kern	Tijdelijk verleende vergunningen bij agrarische bedrijven	Totaal verleende vergunningen bij agrarische bedrijven	Verleende vergunningen op bedrijven-terreinen	**Totaal verleende vergunningen**
Andijk	41	161	0	**161**
Medemblik	0	1	0	**1**
Oostwoud	32	32	0	**32**
Wervershoof	18	112	0	**112**
Zwaagdijk-Oost	24	24	64	**88**
Zwaagdijk-West	28	28	0	**28**
Totaal	**143**	**358**	**64**	**422**

Tabel 2: aantal verleende vergunningen, juni 2021 – mei 2024

Huisvesting in woonhuizen
Hoewel er na 2021 geen vergunningen meer zijn verleend voor de huisvesting van buitenlandse werknemers in dorpskernen, zijn er nog wel enkele geldige vergunningen zonder einddatum. In alle gesprekken met interne en externe respondenten kwam illegale huisvesting in woonhuizen aan de orde. Illegale huisvesting gebeurt, maar niemand kan een (betrouwbaar) aantal benoemen. De algemene indruk die tijdens de interviews naar voren kwam is dat het aandeel bewoning in kernen niet of nauwelijks is afgenomen als gevolg van het beleid.

4.2 Ervaringen

Om de ervaringen met het huidige beleid op te halen hebben er interviews plaatsgevonden met diverse externe belanghebbenden: initiatiefnemers, huisvesters en agrarische bedrijven (inclusief LTO). Daarnaast zijn de relevante afdelingen binnen de gemeente geïnterviewd: Ruimtelijke Ordening, Economische Zaken, Omgevingszaken, Handhaving en Wonen. De uitkomsten van het kwalitatieve onderzoek worden hieronder weergegeven. De onderzoeksresultaten zijn gekoppeld aan beleidsdelen, wat resulteert in het onderstaande overzicht van ervaringen.

DOEL 1: Een eind maken aan de huidige onoverzichtelijke situatie in het beleid en de procedures (situatie vóór 2021).

Externe overzichtelijkheid

Eén van de initiatiefnemers geeft aan dat procedures voor grootschalige huisvestingslocaties snel verlopen en dat het beleid duidelijk is. Het Sweco rapport is een belangrijke toevoeging geweest. Dit heeft ertoe geleid dat hij zijn initiatief heeft ingediend. Ook de andere twee initiatiefnemers die werden geïnterviewd gaven aan de procedure voor het indienen van principeverzoeken duidelijk was. Waarbij wel werd aangegeven dat het als onlogisch werd ervaren dat de principeverzoeken langs de gemeenteraad moesten, aangezien het beleid ruimte biedt om maximaal twee initiatieven voor maximaal 300 buitenlandse werknemers per dorpskern te bouwen.
De afdelingen Economische Zaken en Wonen geven aan dat de procedures voor grootschalige huisvestingslocaties ondoorzichtig en lastig zijn. Deze grootschalige huisvestingslocaties vergen eigenlijk een uitgebreidere procedure dan andere vormen van huisvesting, maar deze procedure bestaat niet in het huidige beleid. Volgens economische zaken zorgt dit ervoor dat initiatiefnemers het niet langer interessant vinden om hun initiatieven in te dienen bij een gemeente, terwijl deze initiatieven heel hard nodig zijn om voldoende huisvestingsplekken te creëren.

Interne overzichtelijkheid
De afdeling Omgevingszaken geeft aan dat het huidige beleid, ondanks enkele knelpunten, redelijk goed werkbaar is. De afdeling Wonen ziet graag dat de huisvesting van buitenlandse werknemers onder één programma geschaard wordt, het liefst met een 'Visie buitenlandse werknemers' als richtlijn met daarin harde prestatieafspraken. Dit kan zorgen voor meer standvastigheid. De afdeling Ruimtelijke Ordening geeft aan dat het lappendeken van beleid weg is en dat het beleid hierdoor overzichtelijker is geworden.

DOEL 2: Een inhaalslag maken op het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken in de gemeente Medemblik.

Huisvesting bij agrariërs
De agrariërs lieten tijdens de gesprekken weten dat de huisvesting voor hen goed geregeld is. De verruiming van het beleid (rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers bij agrarische bedrijven) heeft ervoor gezorgd dat bedrijven jaarrond voldoende plek hebben om hun werknemers op een goede manier te huisvesten. Er zijn in de agrarische sector seizoenspieken waarin de vraag naar arbeid extra groot is. Doordat er verschillende soorten agrarische bedrijven in de gemeente gevestigd zijn, die ook op verschillende momenten hun seizoenspiek kennen, is het voor agrariërs niet lastig om tijdelijk hun seizoenspersoneel elders te huisvesten. Hoewel agrariërs goed zijn in het huisvesten van buitenlandse werknemers, zien zij dit niet als een 'businesscase'. Het beheer en toezicht rondom de huisvesting vergt veel tijd en aandacht en is niet winstgevend. Al zien ze wel in dat goede huisvesting ook zorgt voor een hogere productiviteit en meer loyaliteit bij hun werknemers.
Omdat de huisvesting bij agrarische bedrijven over het algemeen heel goed gaat, vinden vrijwel alle respondenten dat het maximum van 60 wel omhoog kan. Het advies van de agrarische beoordelingscommissie moet volgens hen dan wel blijven bestaan.

Huisvesting voor niet-agrarische werknemers
Zoals net vermeld is de druk voor huisvesting in de agrarische sector verlicht. De vraag voor huisvesting ligt volgens de huisvesters nu vooral bij de niet-agrarische industrieën, waar bedrijven volgens het beleid niet mogen bouwen op eigen grond. Als de buitenlandse werknemers die werkzaam zijn in deze sectoren nog geen 3 jaar in de gemeente werken, mogen zij ook niet gehuisvest worden in de kernen. Denk bij deze sectoren aan de zorg, distributie of de mechanica werken, maar ook kenniswerkers vallen hieronder. De afdeling Wonen geeft aan dat de huisvesting van deze specifieke groep buitenlandse werknemers meer belicht moet worden.

Huisvesting op bedrijventerreinen
Waar de afdeling Omgevingszaken vaker tegenaan loopt zijn ondernemers op bedrijventerreinen die huisvesting willen regelen. Beleidsmatig is dit een optie, maar de provincie heeft aangegeven dat de huisvesting van buitenlandse werknemers op bedrijventerreinen niet wenselijk is. Doordat er wel vraag is naar huisvestingen op bedrijventerreinen, zou het volgens Omgevingszaken wenselijk zijn om te kijken naar andere manieren om huisvesting mogelijk te maken op bedrijventerreinen. Het belangrijkste is om de provincie hierin mee te krijgen.
Huisvesting bij de bestemming 'bedrijventerrein' is overigens ook niet toegestaan. Het is hierbij volgens Omgevingszaken opmerkelijk dat een agrarisch bedrijf dat in een lint zit wél huisvesting mag hebben, maar een ander bedrijf (zoals een aannemer of schoonmaker) in datzelfde lint niet. In theorie zou bij deze bedrijven de huisvesting niet heel anders zijn. Er moet dan natuurlijk wel rekening gehouden worden met de soort bedrijvigheid en de invloed daarvan op de leefomgeving.

Flexibilisering
Hoewel de huisvesting van buitenlandse werknemers bij agrarische bedrijven goed gaat, is er behoefte aan wat meer flexibiliteit met betrekking tot de maximale hoeveelheid buitenlandse werknemers die er gehuisvest mag worden. Agrariërs geven aan dat hun bedrijven groeien en dat zij daardoor, ondanks mechanisatie en technologische ontwikkelingen, steeds meer werknemers nodig hebben. Momenteel wordt de huisvestingsbehoefte bij agrarische bedrijven beoordeeld door de ABC (Agrarische beoordelingscommissie). De respondenten zijn het er mee eens dat deze beoordeling een goede manier is om ervoor te zorgen dat er alleen gehuisvest wordt voor de eigen arbeidsbehoefte. Maar op het moment dat de arbeidsbehoefte groeit is het binnen het huidige beleid niet mogelijk om hierop in te spelen. Bij het aanvragen van een vergunning geldt dat het maximale aantal huisvestingsplekken gelijk staat aan de arbeidsbehoefte op dat moment. Om te voorkomen dat huisvesting op minder gewenste plekken plaatsvindt dragen zij als oplossing een groeinorm aan. Ook intern (bij afdelingen ruimtelijke ordening en economische zaken) wordt dit als een goede aanbeveling gezien.
De afdeling Omgevingszaken ziet ook kansen voor flexibilisering wanneer agrariërs fuseren of door schaalvergroting andere bedrijven opkopen. Wanneer er bij beide bedrijven een bedrijfswoning aanwezig is, dan zou je in theorie denken dat één van de twee bedrijfswoningen de tweede bedrijfswoning wordt en dat hier dus buitenlandse

werknemers gehuisvest mogen worden. Toch is dit met de huidige bedrijfsregels niet het geval. Huisvesting van buitenlandse werknemers mag volgens de regels namelijk alleen in een tweede bedrijfswoning plaatsvinden. Een bedrijfswoning die als eerste bedrijfswoning is gebouwd, blijft een eerste bedrijfswoning. Om wel buitenlandse werknemers te kunnen huisvesten, zou de woning die al op het erf staat gesloopt moeten worden, waarna er een nieuwe woning gebouwd moet worden. Dit is volgens de afdeling Omgevingszaken kapitaalvernietiging. Deze huidige beleidsregel zorgt volgens Omgevingszaken dus voor een ongewenst gevolg.

Samenwerking op regionaal niveau
De huidige regionale samenwerking omtrent de huisvesting buitenlandse werknemers wordt door de afdeling Wonen als minder positief ervaren. Hoewel de regionaal opgestelde uitgangspunten redelijk zijn, is er een hoge mate van vrijblijvendheid en zijn er geen harde prestatieafspraken. Zowel de afdeling Wonen als de afdelingen Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken benadrukken het belang van een goede regionale samenwerking, zodat er gelijkwaardige beleidsstukken ontstaan. Afdeling wonen benoemt dat prestatieafspraken ervoor kunnen zorgen dat er meer standvastigheid ontstaat op het dossier. Afdelingen Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken wijzen zelfs naar het belang van een regionale verdeelsleutel.

DOEL 3: Er moet sprake zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor buitenlandse werknemers.

Kwalitatieve huisvesting
De agrarische bedrijven geven aan dat ze het belangrijk vinden om zorg te dragen voor hun personeel en daarom huisvesting te willen bieden met goede faciliteiten: "*Als je mensen bij je wilt laten werken en je daarop bent aangewezen, moet je wel zorgen dat het goed voor elkaar is. Daar is de agrariër bij gebaat, maar ook het personeel. Ze komen van ver en werken hard*".
Huisvesters geven aan dat de SNF-norm ervoor zorgt dat huisvesting van kwaliteit is en onderhouden blijft. Door een inspectie-instelling wordt hier ook op gecontroleerd. In de gemeente Medemblik is de SNF-norm een vereiste voor het realiseren huisvesting buitenlandse werknemers.
Over het algemeen is de opvatting dat strengere kwaliteitseisen dan SNF-normen, zoals de normen uit het Roemerrapport, positief zijn voor de kwaliteit van huisvesting. Zo is er volgens de afdeling Wonen geen discussie over de kwalitatieve normen van commissie Roemer, en ook bij SNF-controles wordt er al gewaarschuwd dat er mogelijk striktere regels gaan gelden. De huisvesters zijn het met de norm uit het Roemerrapport eens, maar vragen hierbij wel aandacht voor het feit dat veel bestaande huisvesting is gerealiseerd met de nu geldende SNF-normen, dus indien er strengere regels gaan gelden, dan moet dit wel gepaard gaan met een overgangsregeling.
Het aanbieden van goede kwalitatieve huisvesting op het erf zorgt voor agrarische bedrijven voor een goede concurrentiepositie op de arbeidsmarkt. Er is ten slotte in iedere sector een grote vraag naar arbeidskrachten, waardoor het bieden van goede

huisvesting een stimulans is voor een buitenlandse werknemer om een specifiek bedrijf te kiezen (en hier eventueel terug te keren in de toekomst).

Voorzieningen
De agrarische bedrijven zien graag dat er aandacht komt voor de nabijheid van voorzieningen. Bij huisvesting in het buitengebied is er sprake van grotere afstanden tot de voorzieningen, waardoor er gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Denk hierbij aan werknemers die na een dag werken in het donker op slecht verlichte wegen en paden lopen om boodschappen te halen. De nabijheid van voorzieningen is ook voor huisvesters van belang. Zij zien graag dat huisvesting wordt gerealiseerd in de buurt van supermarkten, sportclubs, etc.
Gezondheidszorg en welzijn is volgens agrarische bedrijven een aandachtspunt, die niet toereikend is op dit moment. Als er een tandarts- of huisartsbezoek nodig is voor een buitenlandse werknemer, dan zijn er in de regio weinig mogelijkheden. De agrariërs wijzen naar het rechtsvaardigheidsvraagstuk, en zien graag dat de basis voor gezondheidszorg en welzijn op orde is zodat ook buitenlandse werknemers geholpen kunnen worden. Daarnaast moet het voor de buitenlandse werknemers ook duidelijk zijn dat zij recht hebben op gezondheidszorg, en hoe ze hiermee in contact kunnen komen. Hierin kan informatievoorziening mogelijk een belangrijke rol spelen.

DOEL 4: Een goede ruimtelijke inpassing van huisvestingslocaties in de omgeving.

Definieer goede ruimtelijke inpassing
Op dit moment geeft het beleid volgens de afdeling Omgevingszaken onvoldoende duidelijkheid over de ruimtelijke inpassing van huisvesting bij agrariërs. Bij de welstandscommissie wordt bijvoorbeeld gezien dat er bij sommige aanvragen totaal geen rekening gehouden wordt met deze ruimtelijke inpassing. Bij deze aanvragen is het een “duwen en trekken” om iets meer teweeg te brengen, omdat het moeizaam is om dit af te dwingen. Voor Omgevingszaken zou het meer houvast bieden als het beleid een goede ruimtelijke inpassing voor huisvesting bij agrariërs definieert. De provincie en de welstandscommissie bieden wel handvatten, maar ook beleidsmatig moeten hier uitspraken worden gedaan over wat de gemeente verstaat onder goede ruimtelijke inpassing. Zo voorkom je dat ruimtelijke inpassingen afhankelijk is van de goede wil van een agrariër.
De afdeling Ruimtelijke Ordening geeft aan dat de ruimtelijke inpassing vooral belangrijk is als het gaat om grootschalige huisvesting van buitenlandse werknemers. Huisvesting bij de agrariër is vaak makkelijker om ruimtelijk in te passen.

DOEL 5: Voorkomen dat huisvesting van slechte kwaliteit plaatsvindt op minder gewenste locaties.

Het belang van handhaving
Als er regels gemaakt worden voor het huisvesten van buitenlandse werknemers, dan moeten deze volgens huisvesters en agrarische bedrijven ook gecontroleerd en

gehandhaafd worden. Op deze manier kan er ingegrepen worden wanneer er slechte praktijken plaatsvinden én wordt slechte huisvesting in kaart gebracht en verholpen. Door de afdeling Handhaving wordt echter aangegeven dat er op dit moment onvoldoende capaciteit is voor goede handhaving op het beleid. Deze capaciteitsvraag wordt meegenomen in het project illegale bewoning.
Volgens één van de initiatiefnemers is het beleid van de gemeente Medemblik in principe goed, alleen wordt er onvoldoende uitvoering aan gegeven. Hij benoemt als voorbeeld dat er geen huisvesting mag plaatsvinden in de kernen, maar dat hier vervolgens niet voldoende op gecontroleerd wordt. Ook is hij sceptisch over het handhaven van de 4-maanden-regel (buitenlandse werknemers mogen gedurende maximaal 4 maanden per jaar gehuisvest worden bij agrarische bedrijven waar zij niet zelf werkzaam zijn). Hij vraagt zich af hoe en of hierop gehandhaafd wordt.

De handhavingsprocedure
Wanneer een illegale situatie wordt vastgesteld door de handhavers wordt er een handhavingstraject opgestart. Overtreders krijgen de tijd om de overtreding te beëindigen en wanneer dit niet gebeurt krijgt de overtreder een (tweede) hogere boete. Team juridische handhaving geeft aan dat de tweede last tot nu toe altijd helpt en dat de gemeente geen andere maatregelen heeft hoeven treffen.

Huisvesting in de bestaande woningvoorraad
Volgens huisvesters zijn er binnen de bestaande woonvoorraad heel wat huizen die illegaal worden bewoond door buitenlandse werknemers. Bij een deel van die huizen is dit, vanwege slechte onderhoud, goed zichtbaar. De afdeling Handhaving geeft aan dat een groot deel van dit probleem voortkomt uit dezelfde groep uitzendbureaus, die buitenlandse werknemers overal en nergens proberen te huisvesten, waaronder illegaal in de bestaande woonvoorraad.
De afdeling Wonen geeft aan dat de gemeente uitstraalt geen buitenlandse werknemers in de bestaande woonvoorraad te willen huisvesten, maar hiervoor worden niet de juiste middelen ingezet. Zo is er geen ruimte voor alternatieve huisvesting en is er sprake van een gebrek aan capaciteit en handhaving. Dit komt overeen met de geluiden vanuit de afdeling Handhaving dat er onvoldoende budget is voor handhaving.
De afdeling Handhaving is van mening dat het illegaal huisvesten in de bestaande woonvoorraad strenger aangepakt moet worden. De huidige dwangsom die gerekend wordt voor het huisvesten in de bestaande woonvoorraad is niet hoog genoeg om op lange termijn een verschil te maken: de huidige dwangsom is namelijk doorberekend in het economische verdienmodel van illegale huisvesters. Een dwangsom heeft daarom alleen effect op korte termijn, hierna zal de illegale bewoning weer opstarten. Handhavers geven daarom aan om de dwangsom zodoende te verhogen, dat het economische verdienmodel niet langer rendabel is.

DOEL 6: Een goede ruimtelijke ordening.

Huisvesting op agrarische grond
De agrarische bedrijven verzoeken meermaals om grootschalige huisvesting van buitenlandse werknemers niet op agrarische grond plaats te laten vinden. Agrarische

grond is namelijk erg schaars in de gemeente. Indien er huisvesting nodig is voor non-agrarische industrieën, dan zien de agrarische bedrijven graag dat dit gerealiseerd wordt naast bedrijventerreinen en dorpskernen.

DOEL 7: Inspelen op de toekomst.

Achterstand
De huidige tekorten aan huisvesting voor buitenlandse werknemers blijven volgens de afdelingen Ruimtelijke Ordening, Economische Zaken en Wonen in de toekomst groeien. Dit komt door het feit dat de vraag naar extra werknemers in vrijwel alle sectoren groot blijft. Om aan deze vraag te kunnen voldoen maken bedrijven gebruik van buitenlandse werknemers. Bovendien krijgen (agrarische) bedrijven toestemming van de gemeente om uit te breiden, waardoor de vraag naar buitenlandse werknemers nog meer groeit. De realisatie van huisvesting voor de buitenlandse werknemers blijft echter achter op de behoefte. Zo ontstaat een alsmaar groeiende achterstand.

Short- mid- & long-stay
Respondenten geven aan dat de buitenlandse werknemer aan het veranderen is. Waar in het verleden voornamelijk buitenlandse werknemers gehuisvest werden die werkzaam waren in de agrarische sector, zien we tegenwoordig dat er in veel meer sectoren gewerkt wordt met buitenlandse werknemers. Denk aan de bouw, aan de zorg en distributiecentra. Ook de nationaliteit van buitenlandse werknemers verandert. Waar voorheen het overgrote deel van de buitenlandse werknemers een Poolse nationaliteit had, zien we nu veel buitenlandse werknemers uit Wit-Rusland, Bulgarije en Turkije in de gemeente.

Overige

Inschrijving/uitschrijving van buitenlandse werknemers
De huisvesters, initiatiefnemers en agrarische bedrijven merken allen op dat het huidige systeem van het inschrijven en uitschrijven van buitenlandse werknemers te wensen overlaat. Huisvesters geven aan dat een werknemer over het algemeen geen baat heeft bij een inschrijving in het BRP. Het inschrijven is ten eerste gekoppeld aan een hoop papierwerk, waar de werknemer weinig van snapt. Daarnaast wordt door agrarische bedrijven opgemerkt dat de mogelijkheid voor fysieke inschrijving beperkt is en knelt met de werkzaamheden van de buitenlandse werknemers. Er kan momenteel namelijk alleen ingeschreven worden van 9 tot 12 uur in de ochtend. Daarnaast zorgt de fysieke inschrijving ervoor dat agrariërs regelmatig op en neer naar het gemeentehuis moeten als er nieuwe buitenlandse werknemers aankomen, wat veel tijd in beschikking neemt. Door bovenstaande drempels wordt een inschrijving als een obstakel ervaren, wat de kans op uiteindelijke inschrijving verlaagt. Hetzelfde geldt overigens voor uitschrijving: als buitenlandse werknemers besluiten om terug te gaan naar hun land van herkomst, zonder het formulier van uitschrijving te ondertekenen. Hierdoor komt het vaak voor dat buitenlandse werknemers nog ingeschreven staan, terwijl ze al terug zijn in het land van herkomst.
Tijdens de interviews werden door agrarische bedrijven en huisvesters meerdere oplossingen aangedragen voor het probleem van inschrijvingen/uitschrijvingen. Het verzoek is hierbij om vooral naar praktische oplossingen te kijken, om met de administratieve knelpunten om te gaan. Zo worden er bijvoorbeeld kansen gezien in het

koppelen van het nachtregister aan de inschrijvingen, invoering van het Westlands model en het veranderen van de openingstijden van de in- en uitschrijfbalies (met voorkeur in de avonduren).
Naast de praktische redenen die in- en uitschrijven vermoeilijken, speelt ook slechte informatievoorziening een rol. Malafide uitzendbureaus vertellen niet aan buitenlandse werknemers dat zij zich moeten inschrijven, of er wordt zelfs afgeraden om in te schrijven. Er zijn veel buitenlandse werknemers die onvoldoende geïnformeerd zijn zo gaf ook een geïnterviewde huisvester aan. Het in- en uitschrijven van buitenlandse werknemers is sinds de vorige beleidsvaluatie niet verbeterd.

Parkeernorm
Zowel de huisvesters, als de initiatiefnemers en de agrarische bedrijven geven aan dat de huidige parkeernorm van 0,75 te hoog is. Uit ervaring blijkt dat alleen een klein deel van de buitenlandse werknemers met een auto naar Nederland komt (denk hierbij aan 20/25%) de rest komt met de bus. Agrarische bedrijven bevelen daarom een parkeernorm van 0,5 aan, de huisvesters zien zelfs graag een verlaging naar 0,25.

Rol van de agrarische beoordelingscommissie
De agrarische beoordelingscommissie (hierna ABC) kijkt naar de wenselijkheid, behoefte en noodzakelijkheid van huisvesting. Hoewel in het rapport van de rekenkamercommissie werd geadviseerd om het advies van de ABC te schrappen uit de vergunningsprocedure, werd het advies van de ABC in de gesprekken met vrijwel alle respondenten juist als heel belangrijk omschreven. Volgens de agrariërs is de ABC goed om aanvragers van vergunningen scherp te houden. Vanuit de afdeling Omgevingszaken is er goed contact met de agrarische beoordelingscommissie. Zij gaven aan dat een dergelijke beoordeling intern uitvoeren niet mogelijk is, wat de ABC voor het proces onmisbaar maakt. Alleen afdeling Economische Zaken gaf aan dat het advies van de ABC onnodig is. Er werd aangegeven dat agrariërs zelf de ruimte zouden moeten krijgen om te bepalen hoeveel buitenlandse werknemers zij willen huisvesten.

Long-stay
Uit het gesprek met handhaving bleek dat zij tijdens het handhaven veel buitenlandse werknemers tegenkomen die al langere tijd hier verblijven (long-stay), maar wel op een locatie wonen die bedoeld is voor tijdelijke huisvesting (bijvoorbeeld bij een agrarisch bedrijf).

4.3 Onbedoelde gevolgen van het beleid

Rioleringsproblematiek
Er wordt steeds meer huisvesting voor buitenlandse werknemers gerealiseerd in de gemeente, en dan met name bij de agrariër in het buitengebied. Dit zorgt voor uitdagingen op het gebied van afvalwaterlozing. In het buitengebied is vaak geen riolering aanwezig, agrarische bedrijven maken daarom vaak gebruik van een zogeheten septic tank. De septic tank zuivert de bacteriën die in het afvalwater zitten. In de praktijk ziet het hoogheemraadschap dat het water dat uit de septic tanks komt niet altijd goed gereinigd is. Dit water wordt in de sloten geloosd en dit zorgt ervoor dat de waterkwaliteit afneemt. Het hoogheemraadschap heeft daarom besloten dat groepsaccomodaties (waaronder ook de huisvesting van buitenlandse werknemers) geen afvalwater meer mogen lozen. Doordat er steeds meer huisvesting voor

buitenlandse werknemers wordt gerealiseerd in het buitengebied, is door de afwezigheid van een riool in deze gebieden, de waterkwaliteit verslechterd. In de toekomst zal in het buitengebied een riool moet worden aangelegd.

Huisvesten in de tweede bedrijfswoning
Tijdens het gesprek met omgevingszaken werd duidelijk dat de huidige beleidsregels ervoor zorgen dat er onbedoeld en onnodig woningen gesloopt worden om de huisvesting van buitenlandse werknemers mogelijk te maken. In het huidige beleid is het toegestaan om buitenlandse werknemers te huisvesten in de tweede bedrijfswoning. Wanneer een bedrijf met een bedrijfswoning een ander bedrijf met een bedrijfswoning opkoopt, blijven er twee eerste bedrijfswoningen bestaan en mogen er geen buitenlandse werknemers in één van de twee woningen verblijven. Dit mag wel wanneer één van de woningen gesloopt wordt en er een nieuwe woning wordt gebouwd.

4 Conclusie

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen zijn beantwoord aan de hand van de onderzoeksresultaten.

5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Huidig beleid

De aanleiding voor het opstellen van het beleid in 2021 is de beleidsevaluatie van Rigo uit 2019. Uit deze evaluatie kwamen een tiental aanbevelingen voor het verbeteren van het beleid. Het beleid voor de huisvesting van buitenlandse werknemers was vóór 2021 verdeeld over verschillende documenten. Met de invoer van het nieuwe beleid werd dit in één overzichtelijk document samengevoegd. Ook werd door gemeenteraadsleden geconstateerd dat er veel huizen in kernen gekocht werden met als doel om er buitenlandse werknemers te huisvesten. Het leek een verdienmodel te worden dat ten koste ging van de leefbaarheid. Na de evaluatie werd het huisvesten van buitenlandse werknemers in kernen niet langer toegestaan.

Het beleid richt zich op de tijdelijke buitenlandse werknemer (short- en mid-stay). Buitenlandse werknemers die langer dan 3 jaar woonachtig zijn vallen niet onder de beleidsregels uit het beleid 'huisvesting buitenlandse werknemers'. In het beleid wordt onderscheid gemaakt tussen short- en mid-stay en wordt geregeld wie waar mag wonen. Daarnaast staan in het beleid ook bouw-, inschrijvings-, beheer- en kwaliteitseisen voor het huisvesten van buitenlandse werknemers. Door de geïnterviewden wordt de basis van het beleid actueel bevonden. Wel zou het beleid beter kunnen inspelen op de wet goed verhuurderschap.

Uitvoering van beleid

Er zijn diverse afdelingen verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan. Afdeling Ruimtelijke Ordening is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het inhoud en uitvoering van het beleid en afdeling Omgevingszaken toetst vergunningen aan de hand van het beleid. Er zijn ook afdelingen die indirect betrokken zijn bij het beleid zoals de afdelingen; handhaving, inschrijvingen en juridische handhaving.

Er is gesproken met de betrokken afdelingen om hun ervaring met het beleid in kaart te brengen. Alle afdelingen geven aan dat het beleidsstuk goed werkbaar is, maar dat er altijd verbeterpunten zijn. De verbeterpunten zijn opgenomen in de aanbevelingen van de beleidsevaluatie.

Ook voor externe partijen is het beleid werkbaar. Al zou het beleid volgens agrariërs nog wel wat verruimd en geflexibiliseerd worden.

Beleidseffecten

In 2021 zijn een aantal doelstellingen verbonden aan het beleid. Het beleid is samengevoegd in één beleidsdocument en de beleidsregels zijn verruimd. Hieronder wordt per beleidsdoel weergegeven in hoeverre het beleidsdoel tot op heden behaald is.

Doel 1: Een eind maken aan de huidige onoverzichtelijke situatie in het beleid en de procedures (situatie vóór 2021).

Intern geïnterviewden geven aan dat het lappendeken van beleid weg is, waardoor het beleid overzichtelijk is geworden. Het beleid is voor alle afdelingen werkbaar, al is er wel een onbedoeld gevolg waar vergunningverleners tegenaan lopen. Wanneer een bedrijf met een bedrijfswoning een ander bedrijf met een bedrijfswoning opkoopt, blijven er twee eerste bedrijfswoningen bestaan en mogen er geen buitenlandse werknemers in één van de twee woningen verblijven. Dit mag wel wanneer één van de woningen gesloopt wordt en er een nieuwe woning wordt gebouwd. Dit zorgt ervoor dat er onnodig woningen gesloopt moeten worden om de huisvesting van buitenlandse werknemers te realiseren. Volgens extern geïnterviewden is het beleid overzichtelijk en uitnodigend.

Doel 2: Een inhaalslag maken op het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken in de gemeente Medemblik.

Tussen 2011 en april 2019 werden er in totaal 817 huisvestingsplekken vergund voor buitenlandse werknemers. In deze periode golden de oude beleidsregels. De nieuwe (verruimde) beleidsregels zijn in 2021 in werking getreden. Er zijn tussen juni 2021 en mei 2024 422 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers vergund. Dit is met gemiddeld 141 vergunde plekken per jaar hoger dan het gemiddelde van 98 vergunde huisvestingsplekken per jaar van vóór de verruiming van het beleid. Er worden na invoering van het nieuwe beleid meer huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers vergund. Er lijkt een verband te zijn tussen het versoepelen van de beleidsregels en de hoeveelheid vergunde huisvestingsplekken. Dit verband is echter niet per definitie causaal. Er zijn veel andere factoren die ook invloed kunnen hebben gehad op de toename in vergunde huisvestingsplekken. Desalniettemin lijkt het erop dat er een stap in de goede richting is gezet als het gaat om het beleidsdoel om een inhaalslag te maken op het tekort aan huisvestingsplekken.

Na invoering van het beleid werd het mogelijk om maximaal 2 grootschalige huisvestingslocaties te realiseren per woonkern. Per grootschalige locatie mogen maximaal 300 buitenlandse werknemers gehuisvest worden. Er werden 6 initiatieven ingediend in de gemeente Medemblik. Van deze initiatieven worden er nu twee verder uitgewerkt.

Hoewel intern geïnterviewden aangaven niet het idee te hebben dat er meer huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers zijn gerealiseerd na de invoering van het beleid, blijkt dit in de praktijk dus wel het geval te zijn. Er is zelfs sprake van een verdubbeling op jaarlijkse basis. Of we ook daadwerkelijk kunnen spreken van een

inhaalslag valt te betwisten. Volgens zowel de intern als extern geïnterviewden is er nog steeds een tekort aan huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers. Dit heeft ook te maken met het feit dat er steeds meer buitenlandse werknemers in de gemeente werken.

DOEL 3: Er moet sprake zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor buitenlandse werknemers.

Respondenten geven aan dat de kwaliteit van huisvesting goed is bij vergunde huisvestingslocaties, maar dat de kwaliteit vaak slecht is bij illegale huisvestingslocaties. Dit is in lijn met de conclusie van het rapport van de rekenkamercommissie. De SNF-normen waarborgen een goede kwaliteit van huisvesting. Maar over het algemeen is de opvatting dat strengere kwaliteitseisen dan SNF-normen, zoals de normen uit het Roemerrapport, nog meer bijdragen aan de kwaliteit van huisvesting. In principe is het doel dus behaald voor wat betreft de legale huisvesting, maar zo lang er illegale huisvesting bestaat is dit doel niet behaald.

DOEL 4: Een goede ruimtelijke inpassing van huisvestingslocaties in de omgeving.

De ruimtelijke inpassing wordt gewaarborgd door medewerkers van de gemeente maar ook door de welstandscommissie. Wel wordt er aangegeven dat het voor de afdeling omgevingszaken fijn zou zijn als de ruimtelijke inpassing te definiëren. Om een goede ruimtelijke inpassing te kunnen waarborgen is de welstandscommissie een essentiële partner.

DOEL 5: Voorkomen dat huisvesting van slechte kwaliteit plaatsvindt op minder gewenste locaties.

Om te voorkomen dat er illegale huisvesting plaats vindt moet er adequaat gehandhaafd worden. Momenteel is dit door een capaciteitstekort niet mogelijk. Er is een achterstand die ingehaald moet worden. Om dit proces in kaart te brengen is het project illegale bewoning gestart. Wanneer er gehandhaafd wordt is het van belang dat de overtreders gemotiveerd worden om de situatie te veranderen. Hoewel respondenten aangeven dat de boete voor illegale bewoning te laag is en geen invloed heeft op het gedrag van de verhuurders, geven de handhavingsjuristen aan dat de tweede last er tot nu toe altijd voor heeft zorgt dat de situatie hersteld werd. Daarnaast is het ook van belang dat er alternatieve huisvesting bestaat. Zo lang dit er niet is zullen buitenlandse werknemers van de ene illegale woning naar de andere verhuisd worden. Dit beleidsdoel is nog niet behaald.

DOEL 6: Een goede ruimtelijke ordening.

Voordat het nieuwe beleid werd ingevoerd was het mogelijk om (short- en mid-stay) met een vergunning te huisvesten in de woonkernen. De huisvesting van buitenlandse werknemers in de woonkernen is geen goede ruimtelijke ordening. De huisvesting van

buitenlandse werknemers heeft namelijk een andere impact op de woon- en leefomgeving dan gebruik door een gezamenlijk huishouden. Kort verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, wordt niet als passend gezien in gebieden waar sprake is van een overwegende woonfunctie. De keuze om niet langer tijdelijke buitenlandse werknemers te huisvesten in de kernen heeft bijgedragen aan een goede ruimtelijke ordening.

Uit het Sweco onderzoek is gebleken dat men het belangrijk vindt dat buitenlandse werknemers buiten de woonkernen worden gehuisvest, maar wel in de nabijheid van voorzieningen en de werkgever. Voor buitenlandse werknemers die bij de agrariër worden gehuisvest zijn geldt volgens de respondenten vanzelfsprekend een goede ruimtelijke ordening. Dit is lastiger bij grootschalige huisvestingslocaties. De voorkeuren uit het Sweco rapport worden meegenomen bij het beoordelen van de grootschalige locaties. Toch blijft ruimtelijke ordening een subjectief begrip waarover eenieder van mening verschilt. De beleidskeuzes dragen positief bij aan het behalen van dit doel.

DOEL 7: Inspelen op de toekomst.

Enerzijds speelt het beleid in op de toekomst en anderzijds niet. Het beleid biedt ruimte vanwege de mogelijkheid om per woonkern twee grootschalige locaties te realiseren. Bij de agrariër is de ruimte wel beperkt. Het Rapport van Roemer was al gepubliceerd ten tijde van het schrijven van het beleid, en toch is dit niet gehele geïmplementeerd in het beleid. Zowel interne als externen onderschrijven het belang van de aanbevelingen uit het rapport van Roemer. In de aanbevelingen van deze evaluatie wordt aangegeven hoe nog beter ingespeeld kan worden op de toekomst. De doelstelling is (op dit moment) nog niet behaald.

Onbedoelde gevolgen

De beleidswijziging zorgde ook voor een tweetal onbedoelde gevolgen. Door meer huisvesting bij de agrariër toe te staan zijn er meer septic tanks bijgekomen die het (gedeeltelijk gereinigde) afvalwater lozen. De waterkwaliteit verslechterd doordat de septic tanks het water niet goed genoeg kunnen reinigen. Doordat het steeds drukker wordt in het buitengebied zal er uiteindelijk een riool aangelegd moeten worden. Het tweede onbedoelde gevolg is dat er onnodig bedrijfswoningen worden gesloopt, doordat een (eerste) bedrijfswoning geen tweede bedrijfswoning kan worden.

5 Aanbevelingen

Vanuit de data en de ervaringen met het huidige beleid ‘huisvesting buitenlandse werknemers’ volgen aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen onderzocht te worden om te kijken of het mogelijk en wenselijk is om het beleid hiermee te verrijken. Deze aanbevelingen worden onderverdeeld in drie categorieën:

1. **Aanbevelingen binnen de huidige beleidskaders**
   Vanuit de evaluatie volgen er een aantal aanbevelingen die binnen de huidige beleidskaders vallen. Hoewel alle aanbevelingen wenselijk zijn, moet er voor een aantal aanbevelingen onderzocht worden of deze ook haalbaar zijn. Categorie 1 aanbevelingen worden daarom onderverdeeld in:
   (***1.a***) deze aanbevelingen worden zo spoedig mogelijk geïmplementeerd.
   (***1.b***) deze aanbevelingen worden geïmplementeerd indien haalbaar.
2. **Aanbevelingen waarvoor een nota uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers vereist is**
   Tijdens de interviews met zowel externe als interne belanghebbenden, werd duidelijk dat niet iedereen de toekomst van de buitenlandse werknemer in de gemeente Medemblik hetzelfde voor zich ziet. Zo werd er in een aantal gesprekken gesproken over een ommekeer in het type bedrijven dat we in de gemeente hebben. Ook werd er gesproken over een achterstand in de huisvesting van buitenlandse werknemers, die naar een voorsprong veranderd zou moeten worden. Een nota uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers onderzoekt de behoefte en schetst hoe de toekomst eruit zou moeten zien. Het wordt met behulp van uitgangspunten gemakkelijker om stappen te zetten op een dossier, omdat de vaststelling van uitgangspunten resulteert in verantwoordelijkheid en standvastigheid.
3. **Aanbevelingen voor het project illegale bewoning**
   In 2024 is de projectgroep 'illegale bewoning’ opgericht. Het doel van dit project is om vanuit de verschillende disciplines tot een integraal plan te komen voor het verminderen van illegale bewoning in de gemeente. Er zijn drie deelprojecten te weten; handhaving en toezicht, heffen en registreren en huisvesting. Het huidige beleid gaat niet over inschrijvingen en handhaving, toch zijn er op basis van het onderzoek aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen in deze categorie kunnen bijdragen aan de projectopgave illegale bewoning en worden daar logischerwijs ondergebracht.

In het onderstaande overzicht worden de drie categorieën met de corresponderende aanbevelingen weergeven. Deze aanbevelingen worden in de daaropvolgende alinea's uitgewerkt.

1)	**Aanbevelingen binnen de huidige beleidskaders**		
1.a)	*Deze aanbevelingen worden zo spoedig mogelijk geïmplementeerd*	1.1	Baken de verschillende termen in het beleid beter af.
		1.2	Pas het beleid aan op de omgevingswet.
		1.3	Werk de bijlage 'kaart woongebieden en bedrijventerreinen' bij.
		1.4	Verwijs in het beleid naar het participatieprotocol.
		1.5	Verwijder de overgangsregeling uit het beleid.
		1.6	Benoem spuitzones in het beleid.
		1.7	Neem het werkproces middelgrote/grootschalige huisvestingslocaties op in het beleid.
		1.8	Neem de gezinssituatie mee in het beleid.
		1.9	Verbeter de informatievoorziening naar buitenlandse werknemers toe.
		1.10	Voeg een beleidsdoel toe welke gaat over de vergeten groep buitenlandse werknemers (long-stay).
		1.11	Sta huisvesting van buitenlandse werknemers toe wanneer er twee eerste bedrijfswoningen zijn door een fusie/overname.
		1.12	Verlaag de parkeernorm voor buitenlandse werknemers.
		1.13	Voeg informatie over de nieuwe sanitatiewetgeving toe aan het beleid.
1.b)	*Deze aanbevelingen worden geïmplementeerd indien haalbaar*	1.14	Laat tijdelijke huisvesting voldoen aan het Besluit Bouwwerken leefomgeving (BBL).
		1.15	Stel de norm voor woonoppervlakte-eisen uit het Roemerrapport verplicht voor alle huisvestingsvormen.
		1.16	Zorg voor de een scheiding van het huurcontract en de arbeidsovereenkomst.
		1.17	Verplicht werkgevers in de gemeente om alleen samen te werken met SNA-gecertificeerde uitzendbureaus.
2)	**Aanbevelingen waarvoor een nota uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers vereist is**	2.1	Verhoog het maximale aantal huisvestingsplekken bij agrarische bedrijven.
		2.2	Pas een groeinorm toe voor de hoeveelheid huisvestingsplekken bij agrarische bedrijven.
		2.3	Herzie short-, mid- en long-stay.
		2.4	Bevorder de regionale samenwerking.
3)	**Aanbevelingen voor het project illegale bewoning**	3.1	Verhoog de dwangsom voor illegale bewoning in kernen.
		3.2	Faciliteer inschrijving tijdens avonduren.
		3.3	Onderzoek de mogelijkheid om in- en uitschrijven door de werkgever te laten doen (o.b.v. het (digitaal) nachtregister).
		3.4	Implementeer een digitaal nachtregister in de gemeente Medemblik.
		3.5	Maak gebruik van het Westlands model.

5.1 Aanbevelingen binnen de huidige beleidskaders

1.a) Deze aanbevelingen worden zo spoedig mogelijk geïmplementeerd

1.1 Baken de verschillende termen in het beleid beter af.

Het huidige beleid biedt kaders, maar deze kaders zijn niet altijd concreet genoeg en laten veel ruimte over voor speculatie. Vooral in de begrippenlijst zouden bepaalde begrippen beter afgekaderd moeten worden zodat er geen verwarring kan ontstaan wanneer er bijvoorbeeld gehandhaafd wordt. Zo wordt er bij short- mid- en long-stay in het begrippenkader gesproken over een 'verblijfsperiode'. Het is niet voldoende duidelijk of de verblijfsperiode ingaat vanaf het moment dat een buitenlandse werknemer in Nederland is, of vanaf het moment dat de buitenlandse werknemer in de gemeente Medemblik is. Ook is het niet voldoende duidelijk of het gaat over de periode waarin iemand werkt in de gemeente of wanneer iemand woont in de gemeente. Is een buitenlandse werknemer die al 5 jaar in een buurtgemeente woont opnieuw een short-stay werknemer als deze persoon verhuist naar Medemblik? En is een kennismigrant ook een buitenlandse werknemer? Een afbakening van de termen in het beleid zorgt voor meer duidelijkheid.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 1 van het beleid.

1.2 Pas het beleid aan op de omgevingswet.

Hoewel er in het beleid wel al gesproken wordt over de omgevingswet, is deze geschreven voordat de omgevingswet in werking trad. Inhoudelijk zal de inwerkingtreding van de omgevingswet niet heel veel invloed hebben op het beleid.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.3 Werk de bijlage 'kaart woongebieden en bedrijventerreinen' bij.

De bijlage 'Kaart woongebieden en bedrijventerreinen' wordt gebruikt om aan te duiden waar welke regels gelden. Door nieuwe woningbouwprojecten moeten woongebieden uitgebreid worden op de kaart.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.4 Verwijs in het beleid naar het participatieprotocol.

Met ingang van 1 januari 2023 is de omgevingswet van kracht. De omgevingswet legt de verantwoordelijkheid voor participatie bij de initiatiefnemer. De gemeente Medemblik heeft een participatieprotocol opgesteld waarmee initiatiefnemers op weg worden geholpen met het uit te voeren participatieproces. De huisvesting van buitenlandse werknemers past vaak niet

in het omgevingsplan, dit maakt (vroegtijdige) participatie cruciaal. Het is daarom van belang om in het beleid naar het participatieprotocol te verwijzen.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.5 Verwijder de overgangsregeling uit het beleid.

De overgangsregeling liep tot 01-01-2023 en is dus niet meer van toepassing.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.6 Benoem spuitzones in het beleid.

Hoewel er in de wet geen regels bestaan die bepalen dat er een bepaalde afstand tussen huisvesting en agrarische grond moet worden aangehouden, wordt er in de rechtspraak een afstand van 50 meter als vuistregel aangehouden. Dit wordt ook wel een spuitzone genoemd. Omdat er in de gemeente Medemblik veel agrarische grond is, zijn spuitzones een veelvoorkomend obstakel bij het realiseren van nieuwe (woning)bouwprojecten. Het is daarom van belang om spuitzones te benoemen in het beleid huisvesting buitenlandse werknemers.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.7 Neem het werkproces voor middelgrote/grootschalige huisvestingslocaties op in het beleid.

In 2024 zijn er in de gemeente Medemblik voor het eerst van principeverzoeken voor middelgrote huisvestingslocaties (á 300 huisvestingsplekken) in behandeling genomen. Vanwege de politieke gevoeligheid en de impact van deze locaties op de omgeving is er een (gedeeltelijk) afwijkende procedure gevolgd waarin meer ruimte was voor de invloeden vanuit de politiek. In het beleid dienen relevante processen uitgeschreven te worden zodat deze overzichtelijk zijn. In de toekomst zou dezelfde procedure toegepast kunnen worden bij de realisatie van middelgrote huisvestingslocaties.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 1 van het beleid.

1.8 Neem de gezinssituatie mee in het beleid.

Buitenlandse werknemers mogen volgens het beleid pas in woonkernen wonen wanneer zij langer dan 3 jaar in de gemeente werken. Dit mag alleen onder de voorwaarde dat de bewoners van de woning een gezin vormen. In het beleid 'Huisvesting buitenlandse werknemers', dat uitsluitend gaat over short- en mid-stay huisvesting, wordt echter geen rekening gehouden met een gezinssituatie. Voor een gezin waarvan de ouders nog geen drie jaar in Nederland werken is het

volgens ons beleid dus niet toegestaan om in de kernen te wonen. De aanbeveling is om een uitzondering in het beleid te maken voor gezinnen.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.9 Verbeter de informatievoorziening naar buitenlandse werknemers toe.

Hoewel informatievoorziening vooral de taak is van de werkgever of het uitzendbureau, kan de gemeente hier ook een actieve rol in gaan spelen. Buitenlandse werknemers zijn vaak niet goed op de hoogte van hun rechten en plichten. Zo weten veel buitenlandse werknemers bijvoorbeeld niet waar en hoe zij zich moeten inschrijven en hoe ze in contact komen met een huisarts. Ook is er een aanzienlijk deel van de werknemers die voor langere tijd in Nederland wilt verblijven (zo'n 20% van de buitenlandse werknemers). Zij moeten op weg geholpen worden in de Nederlandse maatschappij en zich bijvoorbeeld kunnen inschrijven voor een taalcursus. Het is erg belangrijk dat deze groep buitenlandse werknemers goed integreert. De informatievoorziening kan op meerdere manieren geregeld worden. Denk aan: een campagne voeren (met flyers e.d.), samenwerken met apps die informatie bevatten speciaal voor buitenlandse werknemers en meedoen met initiatieven zoals bijvoorbeeld Work In Nederland. Dit is tevens ook een aanbeveling uit het Roemer rapport en de evaluatie van de rekenkamercommissie.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.10 Voeg een beleidsdoel toe welke gaat over de vergeten groep buitenlandse werknemers (long-stay).

Hoewel de beleidsdoelen die in 2021 in het beleid zijn gesteld nog steeds actueel en relevant zijn, is het wel raadzaam om één extra doel toe te voegen: Zorg ervoor dat er aandacht is voor long-stay buitenlandse werknemers.

Buitenlandse werknemers die langer dan 3 jaar in de gemeente verblijven, vallen niet onder de beleidsregels uit het beleid 'huisvesting buitenlandse werknemers', maar worden ook niet specifiek meegenomen in ander woonbeleid. Toch is het een doelgroep die wel aandacht nodig heeft. Uit gesprekken met handhaving bleek dat handhavers tijdens hun werk regelmatig long-stay buitenlandse werknemers tegenkomen die al jaren op een locatie verblijven die eigenlijk bedoeld is voor tijdelijke huisvesting. Locaties voor tijdelijk verblijf voldoen niet aan dezelfde leefbaarheidseisen als locaties voor langdurig verblijf. Tevens zullen buitenlandse werknemers zich op deze manier niet (goed) integreren in de maatschappij. De gemeente moet zicht krijgen op de grootte van deze groep buitenlandse werknemers en ervoor zorgen dat deze groep op de juiste manier geïnformeerd wordt over rechten en plichten, normen en waarden, gezondheidskwesties et cetera. Dit zal ervoor zorgen dat de buitenlandse werknemers die legaal in de kernen verblijven geen overlast veroorzaken en

integreren in de Nederlandse maatschappij. Dit is ook van belang bij buitenlandse werknemers die een gezin stichten in Nederland.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.11 Sta huisvesting van buitenlandse werknemers toe wanneer er twee eerste bedrijfswoningen zijn door een fusie/overname.

In het huidige beleid is het toegestaan om buitenlandse werknemers te huisvesten in de tweede bedrijfswoning. Wanneer er een bedrijf met een bedrijfswoning een ander bedrijf met een bedrijfswoning opkoopt, blijven er twee eerste bedrijfswoningen bestaan en mogen er geen buitenlandse werknemers in één van de twee woningen verblijven. Dit mag wel wanneer één van de woningen gesloopt wordt en er een nieuwe woning wordt gebouwd. Dit is volgens de afdeling Omgevingszaken kapitaalvernietiging. Vanuit dit oogpunt wordt er aanbevolen om huisvesting toe te staan wanneer er twee eerste bedrijfswoningen zijn door een fusie/overname.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.12 Verlaag de parkeernorm voor buitenlandse werknemers.

De parkeernorm voor huisvesting buitenlandse werknemers is momenteel 0,7 volgens de Nota Parkeernormen Gemeente Medemblik 2021. Een parkeernorm van 0,7 is realistisch wanneer het gaat om kleinschalige huisvesting bij agrarische bedrijven, maar is volgens initiatiefnemers en huisvesters erg hoog wanneer het gaat over middelgrote huisvestingslocaties. Ook afdeling Ruimtelijke Ordening vindt de parkeernorm aan de hoge kant. Uit de gesprekken met huisvesters bleek dat slechts 20-25% van de buitenlandse werknemers met de auto komt. Dit is veel minder dan een aantal jaren geleden, wat hoogstwaarschijnlijk te maken heeft met de veranderende nationaliteiten van buitenlandse werknemers. Bovendien wordt het vervoer van huisvestingslocatie naar werklocatie en voorzieningen vaak met bedrijfsbusjes geregeld. Vanuit de evaluatie volgt daarom de aanbeveling om de parkeernorm voor buitenlandse werknemers te verlagen.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.13 Voeg informatie over de nieuwe sanitatiewetgeving toe aan het beleid.

Het Hoogheemraadschap heeft in de Waterschapsverordening vastgesteld dat groepsaccomodaties (waaronder de huisvesting van buitenlandse werknemers) per 01-01-2024 geen afvalwater meer mogen lozen. Dit heeft grote gevolgen voor huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers, omdat deze locaties nu verplicht op het riool aangesloten moeten worden, of per as afvalwater af moeten laten voeren.

Deze aanbeveling draagt bij aan de actualisatie van het beleid.

1.b) Deze aanbevelingen worden geïmplementeerd indien haalbaar

1.14 Laat tijdelijke huisvesting voldoen aan het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL).

De kwaliteit van huisvesting kan beter worden afgedwongen door dit aan de bouwvergunning te koppelen. Daarnaast is ook de mening dat de gemeente bij de ontwikkeling van een complex beter kan toezien op het bouwbesluit, ook bij complexen die voor slechts 10 à 15 jaar ergens mogen staan. Dit zorgt niet voor substantieel extra kosten, maar de basis kwaliteitsnormen voorzien wel in meer leefcomfort, veiligheid en minder geluidsoverlast.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.15 Stel de norm voor woonoppervlakte-eisen uit het Roemerrapport verplicht voor alle huisvestingsvormen.

In het huidige beleid wordt de SNF-Norm gehanteerd om te bepalen wanneer huisvesting aan de kwaliteitsvereisten voldoet. De SNF-norm heeft als woonoppervlakte-eisen dat de leefoppervlakte minimaal 10 m2 per persoon bedraagt, waarvan minimaal 3,5 m2 slaapvertrek is. In het rapport van Roemer (Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 30 oktober 2020) worden ruimere normen aanbevolen, namelijk een minimale leefoppervlakte van 15 m2 per persoon, waarvan minimaal 5,5 m2 slaapvertrek is. Alle respondenten vonden dit een goed idee. Een aantal huisvesters gaven zelfs aan de Roemer-norm al te hanteren. Voor bestaande huisvestingslocaties zal deze norm een uitdaging worden, maar voor nieuwe huisvestingslocaties is de norm zeer haalbaar.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.16 Zorg voor de scheiding van het huurcontract en de arbeidsovereenkomst.

Eén van de aanbevelingen uit het Roemerrapport is dat, wanneer het gaat over werknemers, een huurcontract en een arbeidsovereenkomst twee aparte overeenkomsten zouden moeten zijn. Hiermee kan uitbuiting en dakloosheid van buitenlandse werknemers voorkomen worden. De aanbevelingen van Roemer werden door alle respondenten onderschreven. In gesprekken vooral door initiatiefnemers benadrukt dat de huurovereenkomst en de arbeidsovereenkomst gescheiden dienen te zijn.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 van het beleid.

1.17 Verplicht werkgevers in de gemeente om alleen samen te werken met SNA-gecertificeerde uitzendbureaus.

Het rijk is al enige tijd bezig met het aannemen van de wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (WTTA). Met dit wetsvoorstel wordt een toelatingsstelsel ingevoerd voor uitzendbureaus en andere bedrijven die arbeidskrachten ter beschikking stellen. In het nieuwe stelsel mogen uitleners alleen op de markt opereren als zij daartoe toegelaten zijn. Daarvoor moeten zij onder andere een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) indienen, een waarborgsom van honderdduizend euro overmaken, laten zien dat zij het juiste loon betalen én hun belastingen betalen. Periodiek wordt gecontroleerd of de uitzendbureaus zich aan de regels blijven houden. Bedrijven die gebruik maken van uitzendbureaus, de zogenoemde inleners, mogen alleen zaken doen met uitzendbureaus die toegelaten zijn tot de markt. De Arbeidsinspectie zal toezicht houden op de verplichtingen voor in- en uitleners. Het wetsvoorstel bevat ook overgangsrecht om – in aanloop naar de inwerkingtreding van de toelatingsplicht per 1 januari 2026 – uitleners te stimuleren om vóór 1 juli 2025 een toelating aan te vragen en zich, in aanloop daarnaartoe, vrijwillig te laten certificeren door de Stichting Normering Arbeid (SNA). Vooruitlopend op deze nieuwe wet is de aanbeveling om werkgevers in de gemeente Medemblik te verplichten om alleen samen te werken met SNA-gecertificeerde bedrijven. Hiermee beschermen we de buitenlandse werknemers tegen malafide praktijken.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 3 en doel 7 van het beleid.

5.2 Aanbevelingen waarvoor een nota uitgangspunten vereist is

2.1 Verhoog het maximale aantal huisvestingsplekken bij agrarische bedrijven.

Het maximumaantal huisvestingsplekken bij agrarische bedrijven is momenteel 60. Hoewel de agrariërs die wij gesproken hebben aangeven dat dit voor hen voldoende is, zien wij nog steeds fusies van grote agrarische bedrijven in de gemeente. Waar twee losse bedrijven gezamenlijk 120 huisvestingsplekken kunnen hebben, moeten zij na een fusie de helft van de werknemers elders gaan huisvesten terwijl de huisvestingsplekken er wel al zijn. De huisvesting bij agrarische bedrijven wordt door alle respondenten als zeer wenselijk ervaren, met name vanwege de korte reisafstand tot de werkgever en het beheer en toezicht dat goed geregeld is. Daarnaast is ook de kwaliteit van huisvesting bij agrarische bedrijven goed. Agrariërs geven aan dat goede huisvesting zorgt voor goede productiviteit en een goede positie op de arbeidsmarkt. Deze aanbeveling zorgt voor meer huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers en voorkomt dat er slechte huisvesting plaatsvindt op minder gewenste plekken.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 2 en doel 5 van het beleid.

2.2 Pas een groeinorm toe voor de hoeveelheid huisvestingsplekken bij agrarische bedrijven.

Momenteel wordt de huisvestingsbehoefte bij agrarische bedrijven beoordeeld door de ABC (Agrarische beoordelingscommissie). De respondenten zijn het er mee eens dat deze beoordeling een goede manier is om ervoor te zorgen dat er alleen gehuisvest wordt voor de eigen arbeidsbehoefte. Wel geven agrariërs aan dat hun arbeidsbehoefte groeit en dat het met het huidige beleid niet mogelijk is om hierop in te spelen. Bij het aanvragen van een vergunning geldt dat het maximale aantal huisvestingsplekken gelijk staat aan de arbeidsbehoefte op dat moment. Door een groeinorm van 25% toe te passen kan een agrariër inspelen op de toekomst, waarmee voorkomen wordt dat huisvesting op minder gewenste plekken plaatsvindt. De huisvestingsplekken zullen niet leeg zijn, omdat er ook (tijdelijk) buitenlandse werknemers van andere bedrijven op deze plekken mogen verblijven die tijdens een seizoenspiek nodig zijn. Deze aanbeveling zorgt voor meer huisvestingsplekken, voorkomt dat er slechte huisvesting plaatsvindt op minder gewenste plekken en speelt in op de toekomst.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 2, doel 5 en doel 7 van het beleid.

2.3 Herzie short- mid- en long-stay.

In het huidige beleid wordt er een onderscheid gemaakt tussen groepen buitenlandse werknemers op basis van verblijfsduur. Het beleid gaat hoofdzakelijk over tijdelijke huisvesting, dus short- en mid-stay. Tijdens de interviews werd echter meermaals aangegeven dat er in het beleid niet alleen naar de verblijfsduur gekeken zou moeten worden, maar dat er ook onderscheid gemaakt zou moeten worden tussen de verschillende sectoren waarin de buitenlandse werknemers werken, denk hierbij aan de agrarische sector, de zorg sector of in de techniek. Daarnaast veranderd ook het land van afkomst van de buitenlandse werknemers, dit heeft ook invloed op de verblijfsduur. Er wordt dus aanbevolen om het onderscheid van de buitenlandse werknemers op basis van short-, mid- en long-stay te herzien.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 2 van het beleid.

2.4 Bevorder de regionale samenwerking.

Uit de interviews met internen werd duidelijk dat er te weinig wordt samengewerkt met de regio. Hoewel de regio gezamenlijk op zoek is gegaan naar voorkeurszoekgebieden voor middelgrote huisvestingslocaties (Sweco rapport), zijn er geen afspraken gemaakt over de hoeveelheid locaties die per gemeente gerealiseerd zouden moeten worden. Het maken van prestatieafspraken zorgt ervoor dat gemeenten in de regio hun verantwoordelijkheid nemen. Extern werd er aangegeven dat het soms best ingewikkeld is dat in elke gemeente in de regio andere beleidsregels gelden. Soepel beleid in de ene gemeente zorgt ervoor dat ook buitenlandse werknemers uit de regio in deze gemeente gehuisvest worden, terwijl het juist wenselijk is dat buitenlandse werknemers dicht bij de werkgever gehuisvest worden. Het bevorderen van regionale samenwerking is daarom van belang.

Deze aanbeveling draagt bij aan doel 2 van het beleid.

5.3 Aanbevelingen voor het project illegale bewoning

3.1 Verhoog de dwangsom voor illegale bewoning in kernen.

In de gemeente Medemblik worden buitenlandse werknemers regelmatig illegaal gehuisvest in de woonkernen. Wanneer een overtreding geconstateerd wordt, volgt de mogelijkheid om de situatie te herstellen. Wanneer na de afgesproken periode de situatie niet hersteld is, wordt er een dwangsom opgelegd aan de woningeigenaar. Deze dwangsom is volgens de handhavers niet hoog genoeg. Huurbazen rekenen de kosten door aan de buitenlandse werknemers waardoor het hen financieel niet schaadt. Een hogere dwangsom heeft een afschrikkende werking.

Deze aanbeveling draagt bij aan projectdoelen van het project illegale bewoning.

3.2 Faciliteer inschrijving tijdens avonduren.

Momenteel is het slechts mogelijk om doordeweeks in te schrijven tussen 9 en 12 uur in de ochtend. Tijdens de focusgroep met agrariërs en de LTO werd aangegeven dat dit tijdstip onpraktisch is omdat het tijdens werktijd is. Zij gaven aan dat andere gemeenten een inschrijfmoment faciliteren op een doordeweekse avond. Daarnaast werd aangegeven dat het invullen van alle gegevens op het gemeentehuis erg veel tijd kost. Het zou beter zijn als bepaalde gegevens al online en voorafgaand aan het bezoek aan het gemeentehuis ingevuld kunnen worden. Door het inschrijven zo laagdrempelig en gemakkelijk mogelijk te maken is de kans groter dat werkgevers hun buitenlandse werknemers komen inschrijven in he BRP.

Deze aanbeveling draagt bij aan projectdoelen van het project illegale bewoning.

3.3 Onderzoek de mogelijkheid om in- en uitschrijven in het RNI door de werkgever te laten doen (o.b.v. het (digitaal) nachtregister).

Werkgevers gaven aan dat het inschrijven van tijdelijke werknemers voor hen een tijdrovende taak is en dat buitenlandse werknemers weinig baat hebben bij inschrijving. Tijdelijke werknemers (short-stay) moeten ingeschreven worden in de RNI (Registratie Niet-Ingezetenen), hiervoor moeten zij persoonlijk naar het loket in Alkmaar. In de gemeente Medemblik wordt een deel van de tijdelijke buitenlandse werknemers niet ingeschreven in het RNI. Hierdoor is er geen zicht op de kwantiteit en de kwaliteit van huisvesting van deze groep buitenlandse werknemers. Tevens loopt de gemeente hierdoor verblijfsbelasting mis. Door het inschrijven gemakkelijker te maken zullen werkgevers waarschijnlijk vaker hun buitenlandse werknemers inschrijven.

Agrarische bedrijven met huisvesting voor buitenlandse werknemers houden een (verplicht) nachtregister bij. Het nachtregister geeft inzicht in de aanwezige gasten op een verblijfslocatie. Agrariërs zouden het fijn vinden als het nachtregister gekoppeld kan worden aan het RNI. Ook het uitschrijven van buitenlandse werknemers is een knelpunt. Soms gaan buitenlandse werknemers plots terug naar het land van herkomst, zij schrijven zich dan niet uit. Als gevolg

hiervan moet er een onderzoek worden uitgevoerd om te controleren of de buitenlandse werknemer nog aanwezig is, terwijl de werkgever dit in principe ook zou kunnen doorgeven aan de gemeente.

Deze aanbeveling draagt bij aan projectdoelen van het project illegale bewoning.

3.4 Implementeer een digitaal nachtregister in de gemeente Medemblik.

Er bestaat er ook de mogelijkheid om een digitaal nachtregister te implementeren. Diverse gemeentes, waaronder buurtgemeente Koggenland, maken hier al gebruik van. In het digitaal nachtregister kunnen werkgevers op een snelle en gemakkelijke manier hun nachtregister bijhouden. Deze informatie is toegankelijk voor de gemeente en kan worden gebruikt voor het juist organiseren en in kaart brengen van toeristenbelasting en het actueel in beeld hebben van buitenlandse werknemers die verblijven binnen de gemeentegrenzen. Dit heeft als bijkomend voordeel dat de gemeente ook altijd een actuele verblijfsstatus heeft tijdens controles en handhaving. Bij calamiteiten kunnen hulpdiensten direct van actuele informatie over het aantal personen in een park of verblijf worden voorzien.

Deze aanbeveling draagt bij aan projectdoelen van het project illegale bewoning.

3.5 Maak gebruik van het Westlands model.

De meest effectieve manier om ervoor te zorgen dat buitenlandse werknemers worden ingeschreven is om als gemeente zelf het initiatief te nemen. Het Westlands model voorziet in groepsgewijze inschrijving, op uitnodiging en op afspraak, alles in overleg met de huisvester en/of werkgever. De personen die niet op de uitnodiging ingaan, worden gecontroleerd. Wanneer de buitenlandse werknemers ingeschreven zijn heeft de gemeente inzichtelijk waar zij verblijven en zorgt dit voor een stijging van het aantal ingezetenen van de gemeente en daarmee de inkomsten uit het gemeentefonds.

Deze aanbeveling draagt bij aan projectdoelen van het project illegale bewoning.

Bronnen

Decisio, rapport “Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord”, 21 april 2021.

Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, ''Geen tweederangs burgers'', 30 oktober 2020.

Gemeente Medemblik, Beleidsregels Huisvesting Buitenlandse Werknemers, 11 mei 2021.

Gemeente Medemblik, Beleidsregels Huisvesting Buitenlandse Werknemers, brochure.

Gemeente Medemblik, Collegevoorstel Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers, DOC-21-358439.

Gemeente Medemblik, Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen ‘Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik’

Gemeente Medemblik, Informatienota, Actualisatie onderzoek arbeidsmigranten Noord-Holland Noord van Decisio, 20 december 2022.

Gemeente Medemblik, Informatienota, Locatieonderzoek huisvesting buitenlandse werknemers, 20 december 2022.

Rigo Research en Advies, rapport ‘Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik’, 10 september 2019.

Stec Groep , rapport “Behoefteraming Werklocaties Noord-Holland Noord” , 14 januari 2021.

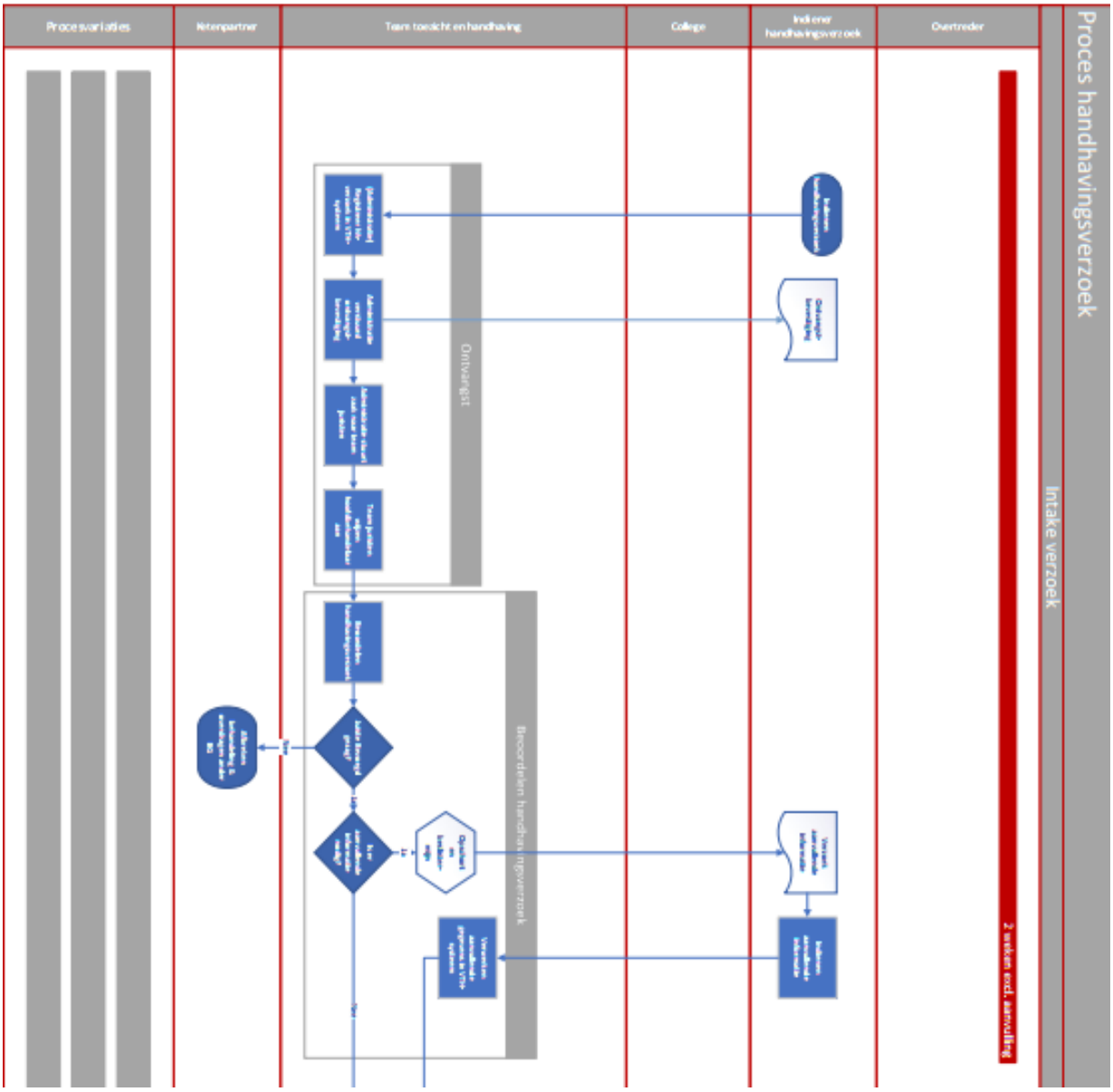
Sweco, Locatieonderzoek naar middelgrote locaties voor de huisvesting van buitenlandse werknemers, 20 december 2022.

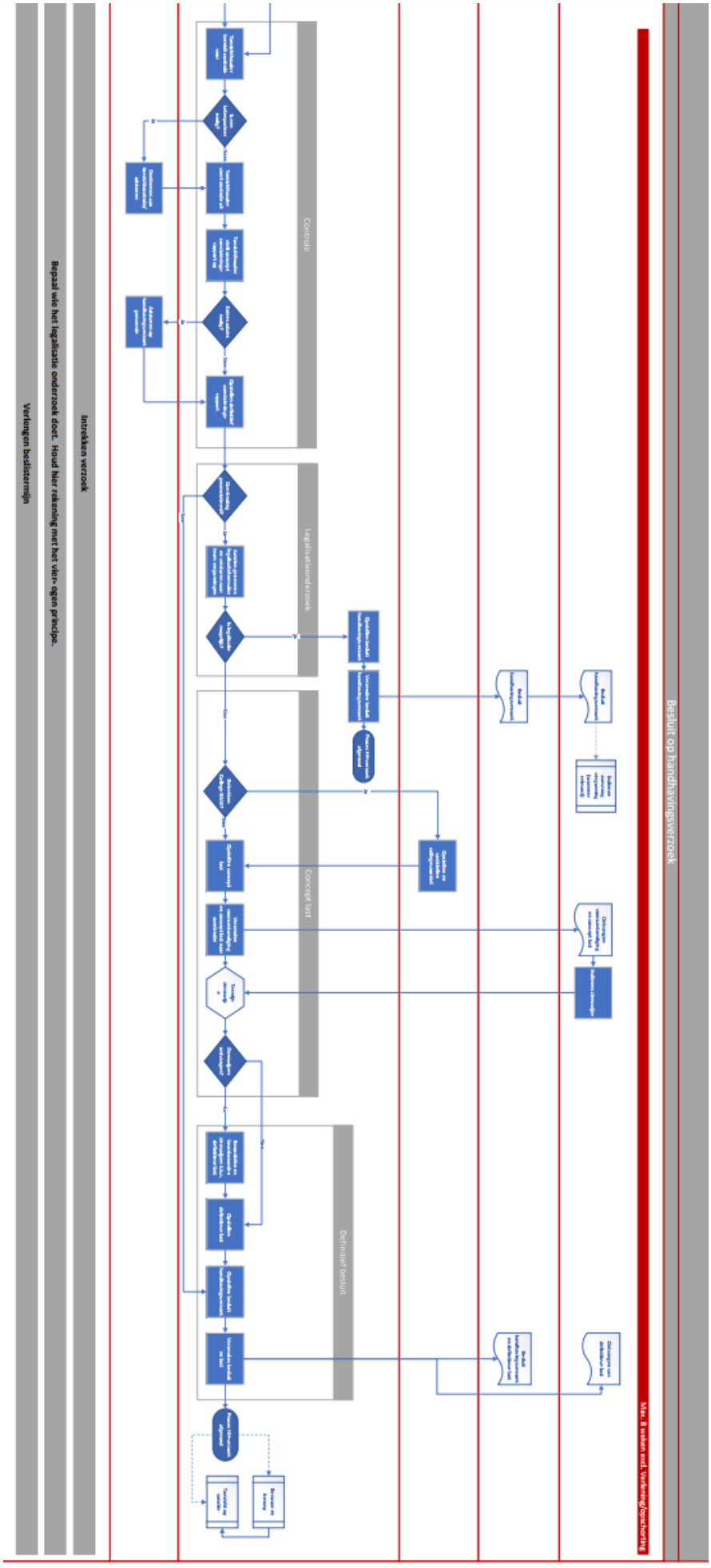
Bijlagen

Bijlage 1: respondentenlijst

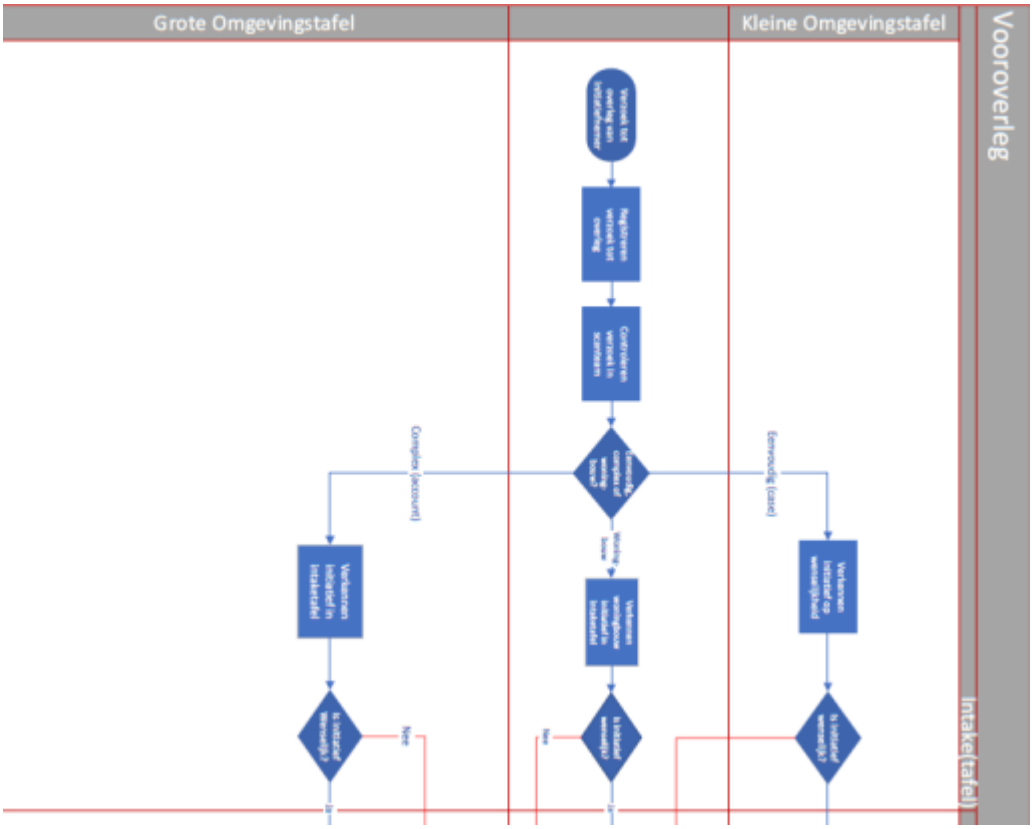
	Intern
1.	Ruimtelijke Ordening
2.	Wonen
3.	Economische Zaken
4.	Handhaving
5.	Omgevingszaken
6.	Juridische Handhaving
	Extern
7.	Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Noord afdeling Westfriesland
8.	Huisvester
9.	Initiatiefnemers van middelgrote huisvestingslocaties
10.	Agrariërs

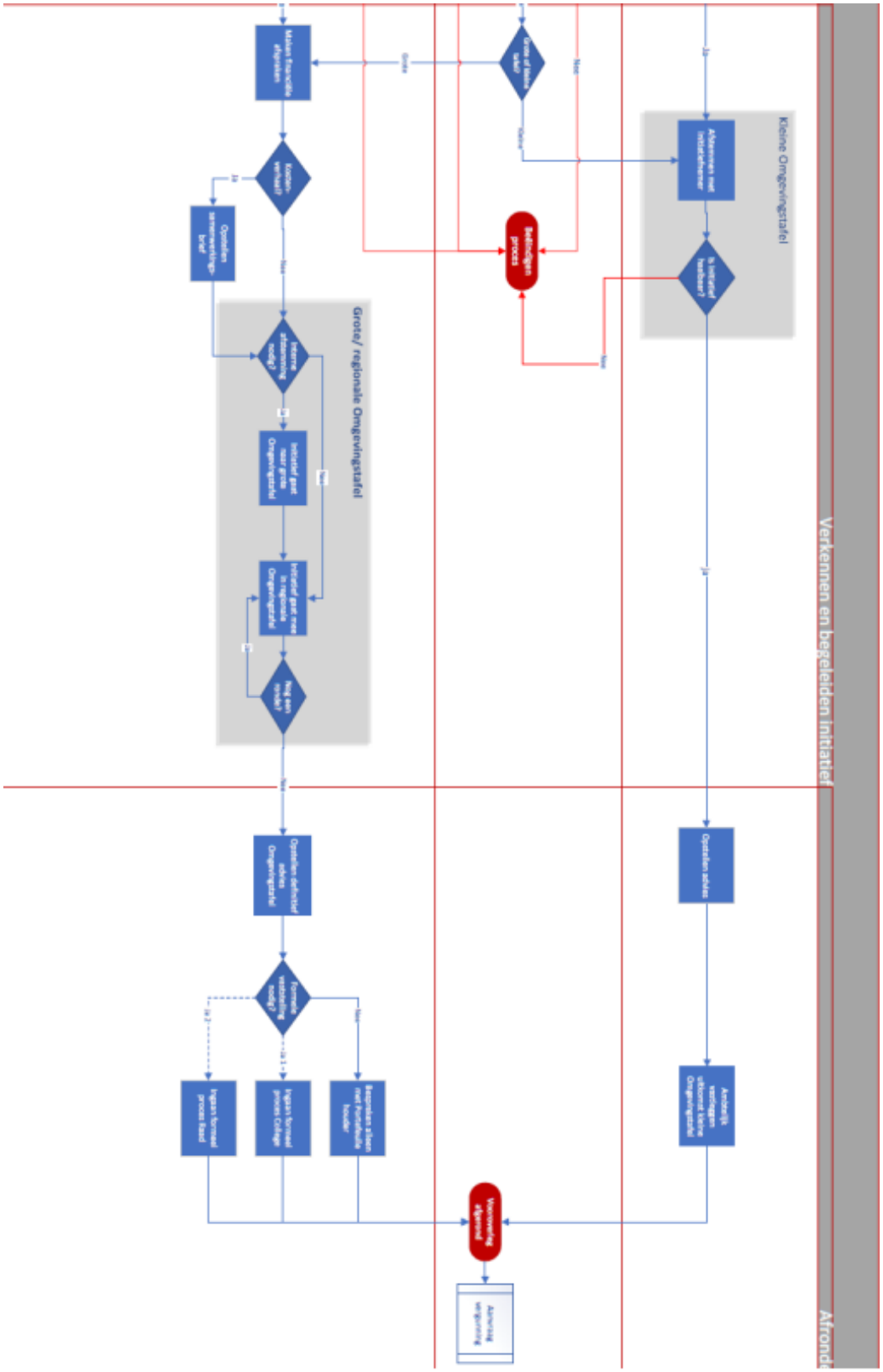
Bijlage 2: Stroomschema vergunningsproces

Besluit op handhavingsverzoek
Intrekken verzoek
Bepaal wie het legaliatie onderzoek doet. Houd hier rekening met het vier-ogen principe.
Verlengen beslistermijn
Controle
Concept last
Definitief besluit

Bijlage 3: Stroomschema handhavingsproces

Verkennen en begeleiden initiatief
Afronde
Kleine Omgevingstafel
Grote/ regionale Omgevingstafel
Ja
Nee
Grote
Kleine
Bedrijfsgericht proces
Opstellen advies
Wensenlijst afgerond
Aanvraag ingediend